

2008–2009: mérséklődő növekedés, aggasztó árfejszültségek

Összességében jól állja az EU a külgazdaság viharait

A Bizottság tavaszi gazdasági előrejelzése szerint az európai uniós növekedés 2008-ban és 2009-ben 2, illetve 1,8 százalékra mérséklődik a 2007-es 2,8 százalékról. A növekedés mérséklődése a pénzügyi piacok tartós zavarára, az Egyesült Államok gazdaságának érezhető lassulására és a magas nyersanyagárakra vezethető vissza.

„Az Európai Unió és az euróövezet gazdasági növekedése mérséklődik, a begyűrűző inflációs nyomás pedig aggodalomra ad okot. Noha gazdaságaink mindeddig rugalmasan reagáltak a külső sokkhatásokra és továbbra is a munkahelyek folyamatos, ámbar lassuló ütemű bővülésére számíthatunk, ragaszkodnunk kell a makrogazdasági politika megalapozottságához és ügyelnünk kell arra, hogy ne indítsunk el egy olyan inflációs spirált, amely különösen az alacsony jövedelmű családokat sújtaná” – nyilatkozta *Joaquín Almunia*, gazdasági és pénzügyi biztos.

A Bizottság gazdasági előrejelzése az Európai Unió gazdasági növekedését 2008-ban 2, 2009-ben 1,8 százalékra teszi (az euróövezetét 1,7, illetve 1,5 százalékra). Ez 0,5 százalépponttal alacsonyabb, mint az őszi előrejelzésben szereplő adat. A 2007. évre vonatkozó végleges adat 2,8 százalék volt az EU, és 2,6 százalék az euróövezet esetében.

A KÜLSŐ SOKKATÁSOK ÉREZHETŐ KÖVETKEZMÉNYEKEL JÁRNAK.

A romló gazdasági kilátások a pénzügyi piacok folytatódó nehézségeiből, az egyesült államokbeli – a Bizottság előrejelzése szerint a 2007-es 2,2 százalékhöz képest idén csak 0,9 százalékot, 2009-ben pedig 0,7 százalékot elérő – gazdasági növekedés érezhető lassulásából, a magas nyersanyagárakból és ezek eredőjeként a világgazdasági növekedés csillapodásából következnek.

A Bizottság alapfeltevése szerint a hitelveszteségek nagyságrendjével és területi megoszlásával kapcsolatos bizonytalanság az év végéig eltart, majd 2009 első felében fokozatosan lecseng. A hatások eddigi elmaradása vagy annak köszönhető, hogy a vártnál tovább tart begyűrűzésük, vagy annak, hogy az EU gazdasága rugalmasabbá vált mint gondoltuk.

Az infláció az őszi óta jelentősen nőtt az Európai Unióban, márciusban éves szinten elérte a 3,8 százalékot (az euróövezetben a 3,6 százalékot), az energia- és élelmi-

szerek világszerte meredek emelkedését tükrözve, amit csak részben tompított az erős euró. A Bizottság erre tekintettel az idei átlagos éves infláció mértékét az EU esetében 3,6 százalékra, az euróövezet esetében 3,2 százalékra teszi. Az infláció a 2008 második negyedévében elért csúcsponttól 2009-ben alacsonyabb szintekre esik vissza az Európai Unióban, átlagosan 2,4 százalékra (az euróövezetben 2,2 százalékra).

AZ EU GAZDASÁGA RUGALMASNAK BIZONYULT

Az EU gazdasága a makrogazdasági egyensúlytalanságok hiányában és az államháztartások jó állapotában megmutatkozó szilárd alapoknak köszönhetően még mindig viszonylag jól képes állni a külgazdaság viharait. 2007-ben mind az átlagos államháztartási hiány, mind a folyó fizetési mérleg átlagos pozíciója a GDP 1 százaléka alatt maradt, noha az egyes tagállamok közötti eltérések továbbra is jelentősek. A háztartások és a vállalatok anyagi helyzete jelentősen javult az elmúlt években, a munkanélküliség pedig alacsonyabb szinten van az EU-ban és az euróövezetben, mint az utóbbi 15 évben bármikor.

Az EU gazdasága sem ússza meg azonban karcos nélkül. A túlfűtött ingatlanpiac lehűlése és a konjunktúrális lassulás miatt csökken a beruházások növekedési üteme. Szintén csökkenni fog a magánfogyasztás növekedési üteme, mivel visszaesik a foglalkoztatás és a reálbérek növekedése és tartósan csökken a fogyasztói bizalom.

A MUNKAERŐPIAC ÉS AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSOK JAVULÁSA MEGÁLL

A 2006–2007-es lendületnek köszönhető erős javulás után a munkaerőpiac kisebb sebességre kapcsol, a foglalkoztatás idén várhatóan csak fele olyan gyorsan nő majd, a 2007-es 1,7 százalék után idén 0,8 százalékkal, a következő évben pedig 0,5 százalékkal. A munkanélküliségi ráta az EU-ban idén várhatóan 6,8 százalékos mélypontot ér el (az euróövezetben 7,2 százalékot).

A munkaerő-piaci helyzet enyhülése ellenére a bérek növekedése a 2007-es 2,9 százalékról idén – egyes (például németországi) felzárkóztató intézkedések ideiglenes hatása miatt – várhatóan 3,8 százalékra nő, majd a következő évben 3,5 százalékra mérséklődik.

Miután 0,9 százalékkal (az euróövezetben 0,6 százalékkal) 2000 óta a legjobb GDP-arányos eredményt sikerült elérni, a gazdasági aktivitás általános mérséklődése és néhány ország adócsökkentése miatt az átlagos államháztartási hiány az Európai Unióban 2008-ban várhatóan újra emelkedni fog, GDP-arányosan 1,2 százalékra (az euróövezetben 1,0 százalékra). Változatlan politikát feltételezve a hiány 2009-ben valószínűleg stabilizálódik. Az államháztartás konszolidációja 2008-ban várhatóan strukturális értelemben is veszít lendületéből.

KEDVEZŐTLEN ELŐJELEK

A főbb kockázatok a pénzügyi piacok tartós zavarával kapcsolatosak, amely tovább fokozhatja az Egyesült Államok gazdaságának hanyatlását. Még mindig nagy a bizonytalanság a válságnak a reálgazdaságra gyakorolt hatását illetően. Ha a hatás jelentős lenne, az – főként az Egyesült Államok, de az EU esetében is – felerősítené az egyes lakóingatlan-piacokon zajló korrekciós mechanizmusokat, aminek következtében fokozott nyomás nehezedne a mérlegekre. A folyó fizetési mérlegükben jelentős hiánnyal és/vagy jelentős külső adósságállománnyal rendelkező egyes országok egyensúlyhiányából eredő kockázatokat növeli a kockázati preferenciák eltolódása, ami tovább mélyítheti illetve szélesítheti a pénzügyi válságot. További kedvezőtlen folyamatokkal kapcsolatos kockázatot jelent általában a globális egyensúlyhiány szabályozatlan megoldása, még akkor is, ha a jelenlegi előrejelzés már az Egyesült Államok fizetésimérleg-pozíciójának javulását vetíti előre. A nyersanyagárak alakulása további kedvezőtlen, de akár kedvező meglepetéseket is hozhat.

A kockázati tényezők összességében kiegyensúlyozottabbak mint a 2007 őszen. A növekedési kilátásokat befolyásoló tényezők azonban inkább kedvezőtlen irányba mutatnak, különösen 2009 esetében, az inflációs kockázatok pedig valamelyest nőnek.

KOHÉZIÓS POLITIKÁVAL A NÖVEKEDÉSÉRT

A kohéziós politikának a jövőben is folytatnia kell a növekedés és a munkahely-teremtés érdekében rögzített menetrendet, ami erősíti régióink fejlődését – jelentette ki *Danuta Hübner* regionális politikáért felelős európai biztos április 7-én szlovéniai Mariborban, a 2013 utáni kohéziós politika jövőbeli irányairól rendezett nagyszabású konferencián. E cél érdekében a 2007–2013 közti reformok a kohéziós politikát még inkább az európai régiók versenyképessége szempontjából legnagyobb megtérülést nyújtó befektetések felé terelték, terelik.

A vitához készített megjegyzéseiben a biztos kifejtette: az európai régiók előtt álló kihívásokra a versenyképesség javításával valamint a környezetvédelmi és társadalmi fenntarthatóság strukturális tényezőinek megerősítésével lehet megfelelő válaszokat adni. Támogatni kell a regionális gazdaságok átalakítását, ezek fizikai, intézményi és emberi erőforrásbeli adottságaira építve. A követendő politikának azon uniós együttműködési tevékenységek erősítésére is ki kell térnie, amelyek a globalizációval, éghajlatváltozással, az energiaellátás biztonságával, demográfiával és a társadalmi integrációval kapcsolatos problémák megoldását célozzák. A kohéziós politika jövőbeli kialakításáról szóló vitát tehát ebben a kontextusban kell megvizsgálni – hangsúlyozta.

Megerősödött az EP költségvetési jogköre

Interjú Jutta Haug EP-képviselővel

Az Európai Parlament április 24-én megtette a jövő évi uniós költségvetés előkészítésének első lépését: kijelölte a költségvetési prioritásokat. Jutta Haug (német, szocialista) jelentése a lisszaboni szerződésnek az EU költségvetésére gyakorolt várható hatásaival is foglalkozik. Hogyan változik az EP költségvetési ellenőrzési jogköre az új szerződés 2009-re tervezett hatályba lépésével? Erről nyilatkozik a témafelelős.

Jelentése figyelembe veszi a költségvetési eljárásban 2009-re várható változásokat. Ha megtörténik a lisszaboni szerződés ratifikációja, hogyan fogja tudni az Európai Parlament befolyásolni a 2010-es költségvetést?

2008-ban az európai intézmények és az Európai Parlament előkészítik a

lisszaboni szerződés hatályba lépését. Célunk, hogy valamennyi új eljárás időben készen álljon. A költségvetési eljárás tekintetében a lisszaboni szerződés radikális változásokat hoz! Az EP és a Tanács egyenrangúvá válnak valamennyi kiadás tekintetében.

A Tanácsnak és az EP-nek közös egyezséget kell találnia egy új költségvetési egyeztetési eljárás keretében. Nagyon szoros együttműködésre lesz szükség a költségvetési és valamennyi más szakbizottság között az EP politikai prioritásainak a költségvetés első olvasatakor történő meghatározásához annak érdekében, hogy erős pozíciónk legyen az új költségvetési egyeztetés so-

rán. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság már tárgyalásokat kezdeményeztek az új eljárással kapcsolatban.

Milyen hatása lesz az EP kiterjesztett költségvetési jogkörének újabb jogalkotási területek befolyásolása tekintetében?

A lisszaboni szerződés értelmében az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a költségvetés egészét kell elfogadnia: megszűnik a kötelező (főként mezőgazdasági) és nem kötelező kiadások (amelyeket illetően az EP-nek eddig vétőjoga volt) közötti különbségtétel. A parlament beleegyezése nélkül nem lehet ezentúl elfogadni az éves költségvetést. Következésképpen, megerősödött az EP költségvetési jogköre.

A költségvetési tervezet első olvasatában történő módosításainak elfogadására 2008 augusztusa és októbere között kerül sor.

EP Sajtószolgálat

Minden pályázathoz kötelező az új nyilatkozat

Minden nyertes pályázónak a pályázat benyújtásakor nyilatkoznia kell esetleges összeférhetetlenségéről vagy érintettségéről, ellenkező esetben érvénytelen a pályázata minden hazai és uniós támogatás vonatkozásában. A nyilatkozatot április elseje után akkor is meg kell tenni, ha erre a pályázató nem hívja fel a figyelmet!

A pályázóknak pályázataik, egyedi támogatási igényeik benyújtásakor nyilatkoznuk kell arról: nem áll-e fenn olyan törvényben meghatározott körülmény, amely kizárja őket a közpénzből nyújtott támogatás lehetőségéből (összeférhetetlenség), vagy olyan körülmény, amelynek e honlapon való közzététele kötelező (érintettség). Érintettség esetében a pályázónak közzétételi kérelmet kell benyújtania.

A pályázat kiíróknak a közzétételi kötelezettség teljesíthetősége érdekében a 2008. április 1-jét követően megjelent pályázati felhívások dokumentációjában célszerű elhelyezni:

- azt az űrlapot (Nyilatkozat), amelynek segítségével a pályázó nyilatkozni tud összeférhetetlenségéről, illetve érintettségéről a pályázat benyújtásakor, valamint

- azt az űrlapot (Közzétételi kérelem), amelynek segítségével a pályázó a pályázat benyújtásakor – vagy ha az érintettség a pályázat benyújtása után, de a támogatási döntés előtt következik be, az ettől számított 8 munkanapon belül – kezdeményezni tudja érintettségének közzétételét.

A nyilatkozatot az újonnan létrejött Közpénzügyi Pályázati portálon (www.kozpenzpalyazat.gov.hu) keresztül is meg lehet tenni. A portál nyilvános adatbázisként betekintést nyújt az államháztartás, illetve az Európai Unió által biztosított pályázati és egyéb támogatások világába. A bárki által hozzáférhető, kereshető adatbázisra épülő honlap segíti az átlátható működést és a jogszabályok betartását – olvasható a portál célja.

A közpénzügyi portálon arra is felhívják a pályázók figyelmét, hogy pályázatuk érvénytelen, ha a pályázó az összeférhetetlenségről, illetve az érintettségéről nem nyilatkozik. Nem nyújtható támogatás annak a pályázónak sem, akinél az érintettség fennáll és arról nyilatkozott is, de annak közzétételét a törvényben meghatározottak szerint nem kezdeményezte. Ezért célszerű, ha a pályázók a törvényi adatszolgáltatási kötelezettséget – az e honlapon közzétett űrlapok felhasználásával – akkor is teljesítik, ha azokat a pályázati kiírások nem tartalmazzák.

A pályázatot befogadó szervek a törvényben meghatározott adatok közzététel-

ét a kozpenzpalyazat@kopdat.hu e-mail címre megküldve kezdeményezhetik. A sablon alkalmas a benyújtott, majd a nyertes pályázatok adatainak továbbítására is.

HasznosHirek.hu

Több hatalmuk van a nemzeti parlamenteknek

A közösség új alapszerződése, a Lisszaboni Szerződés számos többletjogosultságot biztosít a nemzeti parlamentek számára, amivel élnie kell a tagállamoknak – hívják fel a figyelmet az újdonságokra holland EP-képviselők.

A parlamenti képviselők szeretnék elérni, hogy a nemzeti parlamentek számára a Lisszaboni Szerződésben biztosított jogkörök mindenki előtt világosak legyenek, és így a gyakorlatban is érvényesülhessenek. A kezdeményezés részleteiről *Luuk Blom* és *Han Ten Broeke*, a hágai parlament tagjai folytattak megbeszélést Brüsszelben a tagállamok EU-nagyköveteivel.

A Lisszaboni Szerződés többek között az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek szerepének megerősítésével fokozná az unió demokratikus ellenőrzését. Az új szerződés alapján a nemzeti parlamentek is jogot kapnának arra, hogy módosítást kezdeményezzenek valamely uniós jogszabálytervezetben.

Az új szabályozás értelmében, ha a nemzeti parlamentek egyharmada úgy ítéli, hogy egy EU-szinten javasolt jogszabályban foglaltakat a szubszidiaritás elvének megfelelően hatékonyabban lehetne megvalósítani nemzeti hatáskörben, úgy az Európai Bizottság köteles felülvizsgálni a kezdeményezést. Ebben az esetben formálisan a Bizottság háromféle lépést tehet: visszavonhatja javaslatát, módosíthatja azt, vagy kitarthat mellette. Az utóbbi esetben részletes indoklással kell élnie, amit azonban ha a tagállamok 55, vagy az európai parlamenti képviselők 51 százaléka elutasít, akkor a bizottsági kezdeményezést immár kötelező visszavonni. Ez az úgynevezett „sárgalap-mechanizmus”.

A holland képviselők szerint ezek a változtatások segíthetnek enyhíteni a demokratikus deficit sokat emlegetett problémáját az EU döntéshozatali mechanizmusában.

EUvonat

A munkaerő-migráció hatásai az új tagállamokra

A közép- és kelet-európai új EU-tagállamok gazdaságai nem sínylették meg állampolgáraik tömeges külföldi munkavállalását, bár bizonyos régiók és szektorok

Rövidhírek

Sólyom a belga-spanyol-magyar EU-elnökségről

Több szempontból meghatározó lesz az Európai Unió életében az a három félév, amelyben Belgium, Spanyolország és Magyarország egymással sorosan együttműködve adja az EU soros elnökségét – vélte *Sólyom László* köztársasági elnök azt követően, hogy Brüsszelben találkozott a belga parlament két házának elnökével. Ilyen szempontnak nevezte, hogy a tavaly aláírt és jelenleg ratifikálás alatt álló uniós reformszerződés végrehajtását „hogyan kezdjük meg, milyen sebességgel”. Leszögezte azt is, hogy Magyarország fő hozzájárulása ehhez az újonnan csatlakozott EU-tagállamok ismerete, illetve azok az ismeretek, amelyekkel a további bővítés irányát jelentő balkáni országokról rendelkezik.

Mikor mire pályázhatunk? – előzetes menetrend

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség menetrendet tett közzé az uniós pályázatok várható megjelenési időpontjairól. A HasznosHirek.hu összesítése szerint az év végéig összeállított menetrendben 141 pályázati lehetőség várható kiírási időpontját szerepelteti az NFÜ, összesen több mint 400 milliárd forintos keretösseggel.

Pályázhatnak az önkormányzatok az EU Önerő Alapra

Már pályázható az EU Önerő Alap az önkormányzatok számára, erre a célra az idén 15,1 milliárd forint áll a pályázó helyhatóságok rendelkezésére – mondta *Bajnai Gordon* önkormányzati és területfejlesztési miniszter. Elmondta: az idén mintegy 50 százalékkal nőtt meg az önerő alap forrása, tavaly 10 milliárd forinttal rendelkezett az alap. Számítások szerint az idén 2046 önkormányzat jogosult pályázni a 15,1 milliárd forintos keretre.

83 millió agráreurót kér vissza a Bizottság

Az Európai Bizottság 83 millió eurónyi szabálytalanul elköltött agrártámoga-

azért megéreztek az elvándorlást – állapították meg migrációs szakértők egy, a szabad munkaerő-áramlás következményeit számba vevő konferencián

A 2007-ben csatlakozott Romániában ugyanakkor drámai társadalmi változásokat idézett elő a kivándorlás-hullám – állítja *Gabriela Cretu* román európai parlamenti képviselő, aki szerint egyes régiókból a szakképzett munkaerő 70 százaléka távozott külföldre, zömében más uniós tagállamba.

Az Európai Unión belüli mobilitás az egymást követő bővítésekkel együtt is meglehetősen mérsékeltnek mondható: tavaly a munkaképes korú lakosság 2,2 százaléka dolgozott egy másik uniós tagállamban a 2004-ben mért valamivel kevesebb mint 2 százalékhöz képest.

Az egyes tagállamok között ugyanakkor óriási különbségek fedezhetők fel a mobilitásban – mutatott rá *Radek Maly*, az Európai Bizottság foglalkoztatási igazgatóságának illetékes osztályvezetője, aki szerint a tagországok három csoportra oszthatók. A kifejezetten nagy mobilitású országok csoportjába négyen tartoznak: Bulgária, Románia, Litvánia és Ciprus – ezekben az államokban a munkaképes lakosság több mint 2 százaléka dolgozott legalább 5 évig külföldön. A mérsékelt magas mobilitású országok között – ahol 1-1,5 százalékos az arány – találjuk Lengyelországot, Szlovákiát, Lettországot, Portugáliát és Írországot. A többieknek 1 százalék alatti a munkaképes korúakhoz képest a legalább fél évtizeden át máshol dolgozók aránya. Maly szerint elmondható, hogy a külföldi munkavállalók egyre fiatalabbak: több mint 80 százalékuk 35 évnél fiatalabb.

BruxInfo

Brüsszeli intők Magyarországnak

Összesen 40 elmarasztaló döntést hozott az Európai Bizottság, Magyarországot két esetben – a kutatás-fejlesztések után járó adókedvezményekkel és a madarak védelmével kapcsolatos magyar jogszabályokkal kapcsolatban – marasztalta el a testület.

A Bizottság két indoklással ellátott véleményt jutott el a magyar kormányhoz. A magyar adószabályozásokban a Bizottság azt kifogásolja, hogy csak azokat az adófizetőket részesítik adókedvezményben, akik magyarországi helyszínen végeznek kutatás-fejlesztési tevékenységet. Ez összeegyeztethetetlen a szerződéseknél a szolgáltatásnyújtás szabadságáról szóló rendelkezéseivel, mivel a rendelkezések vissza-

tartják a magyar társaságokat és vállalkozásokat attól, hogy kutatás-fejlesztési tevékenységeiket más tagállamban végezzék. A Bizottság a kifogásait indoklással ellátott vélemény formájában juttatta el Magyarországnak. Ha a magyar kormány két hónapon belül nem ad kielégítő választ, az ügy az Európai Bíróság elé kerülhet.

A Bizottság továbbá – a 2006. áprilisi első figyelmeztetést követően – utolsó írásbeli figyelmeztetést küldött Magyarországnak a vadon élő madarak védelméről szóló irányelv alkalmazásában tapasztalható hiányosságok miatt. Az irányelv értelmében a tagállamok kötelesek betiltani a vadon élő madarakat veszélyeztető tevékenységeket. Brüsszel szerint azonban Magyarország az irányelv több cikkét nem ültette át megfelelően a nemzeti jogba.

Amennyiben Magyarország két hónapon belül nem tesz eleget az indoklással ellátott véleményekben fogalmazottaknak, a Bizottság eljárást indíthat hazánk ellen az Európai Bíróságon.

EUvonal

A kötelező költség-haszon elemzés nehézségei

A projektgazdák körében zavart és nehézséget okoz az Európai Unió támogatására igényt tartó nagyobb fejlesztések esetében a költség-haszon elemzés elkészítése. A becslések szerint Magyarországon a 2007–2013 között rendelkezésre álló 6943 milliárd forintos keret felhasználásának legalább felénél lehet szükség ilyen számításokra. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy Magyarországon a kiírók még nem készültek fel teljesen a módszer alkalmazására, nem képesek megfelelő szakmai segítséget nyújtani az EU által előírt és 2007-től szigorúan megkövetelt számítások elvégzéséhez, ezért fennáll a veszélye annak, hogy több fejlesztés támogatási igényét indokolatlanul utasítják el – aggódik Maróczy Imre, a Pályázati Róka és Tanácsadók Országos Szövetségének (Pátosz) elnöke.

Az EU elvárása szerint azoknál a beruházásoknál kell költség-haszon elemzést készíteni, amelyek beruházási összege meghaladja a nagyprojektek értékhatárát (általában a 13 milliárd forintot, a környezetvédelmi beruházásoknál a 6,5 milliárdot), illetve amelyek jövedelemtermelők (azaz a működési bevételeik meghaladják a működési kiadásait) és igényelt támogatásuk több mint egymilliárd forint – tájékoztatta a Világgazdaságot a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ). Az EU-források fel-

Rövidhírek

tást vesz vissza 11 tagállamtól. A legnagyobb összeget Spanyolországnak kell visszafizetnie, mert a támogatást nem engedélyezett szőlőtelepítésre költötte.

A mezőgazdasági támogatásokat a Bizottság a nem megfelelő ellenőrzés vagy a szabálytalanul elköltött pénzek miatt követelheti vissza. A kifizetésekért a tagállamok, a megfelelő felhasználás ellenőrzéséért a Bizottság a felelős.

A most visszafizetendő összeg nagy részét, majd 55 millió eurót, Spanyolországnak kell állnia, miután a Bizottság szerint 2003-2004-ben Madrid nem engedélyezett szőlőtelepítésre költötte a támogatást.

A testület további 10 ország esetében állapított meg szabálytalanságokat, így Csehországnak, Dániának, Németországnak, Írországnak, Franciaországnak, Olaszországnak, Luxembourgnak, Hollandiának, Ausztriának és Portugáliának is vissza kell fizetnie a kapott támogatások egy részét. A legtöbb szabálytalanság oka könyvviteli probléma, a maximális támogatási összeg túllépése, vagy késői kifizetés.

Szorosabb együttműködés a pénzügyminiszterek között

Az EU pénzügyminiszterei áprilisi tanácskozásukon a nemzetközi pénzügyi válságok elkerülése érdekében együttműködésük további erősítéséről határoztak, valamint a Nemzetközi Valutalap reformjával kapcsolatban is egyeztettek. A szakminiszterek a központi bankok vezetőivel folytatott tanácskozáson egyetértési megállapodást írtak alá pénzügyi krízishelyzetekkel kapcsolatos együttműködésükről. A megállapodás értelmében valamennyi aláíró kötelezte magát, hogy mind „normál”, mind válságidőszakban biztosítják az illetékes nemzeti hatóságok szoros együttműködését, hogy megfelelően tudják kezelni és megelőzni az esetlegesen felmerülő nemzetközi pénzügyi problémákat. A megállapodás hivatkozik a pénzügyi krízisek nemzetközi természetére, és épp ezért nem zárja ki az együttműködés szorosabbra fűzését harmadik államokkal sem.

használatát menedzselő hivatal értésre adta: a költség-haszon elemzés célravezető módszer a legjobb támogatási alternatíva kiválasztásához, a fenntarthatóság biztosításához. Az NFÜ egyúttal emlékeztetett arra, hogy az EU már korábban is megkövetelte ezeket a számításokat, például a Kohéziós Alapból támogatott projekteknel. Ugyanakkor a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség is elismeri, hogy a költség-haszon elemzés valóban bonyolult feladat, ráadásul számos esetben projekten kívüli tényezők is nehezítik a megfelelő elkészítést. Például az útpépítések esetén ismerni kell az útdíj bevezetésére vonatkozó stratégiát.

Annak érdekében, hogy a projektgazdák feladatát megkönnyítsék, az NFÜ honlapján sektorspecifikus útmutatók találhatók az elemzés elkészítéséhez. Problémát okozhat a projektgazdának – elsősorban a forráshiányos önkormányzatoknak –, hogy a pályázati kiírásokkal szinte egy időben, 2007 őszén jelentek meg az Európai Bizottság költség-haszon elemzésre vonatkozó általános útmutatójának nemzeti változatai, így kevés idejük volt a felkészülésre. Drescher László, az MKM Consulting Zrt. projektmenedzsere szerint ráadásul a nemzeti útmutatók rugalmasságban nem követik az unió példáját, merevségük behatárolja a projektgazdák mozgásterét.

Az önkormányzatoknak elemi érdeke, hogy a bevétel- és az elszámolható költségkalkulációkat megfelelő előrelátással végezzék el, mert minél magasabb ezek között a különbség és minél nagyobb önrészt állapítanak meg, annál alacsonyabb lesz a projekt EU-támogathatósági szintje.

Erre a veszélyre többször felhívták az illetékesek figyelmét, ám egyelőre csak elvi ígéret van az önrész finanszírozását elfogadható módon biztosító, támogatott hitelkonstrukciókra. A költség-haszon elemzéstől függ, mennyit szabad az európai adófizetők pénzéből az adott fejlesztésre költeni – véli Ascsillán Endre, a PricewaterhouseCoopers vezető támogatási menedzsere. Indokolt, számításokkal megfelelően alátámasztott beruházások esetében a támogathatóság szintje a 90 százalékos is elérheti. A jó elemzés biztos dotációt jelent.

VG

Meghosszabbították egyes GVOP-pályázatok elszámolási határidejét

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség meghosszabbította a 2004-2006. évi I. Nemzeti Fejlesztési Terv Gazdasági Versenyképességi Operatív Programban (GVOP) el-

nyert támogatások lehetséges elszámolási idejét 2008. július 31-éig – közölte a Magyar Gazdaságfejlesztési Központ (MAG Zrt.).

A beruházások megvalósítási és elszámolási határideje eredetileg március 31-ig lezárult, de a pályázók egy része nem hívta le határidőig a számára megítélt forrást. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség emiatt lehetőséget biztosít arra, hogy elfogadható egyéni indoklás esetén ezt 2008. július 31-ig megtegyék.

A MAG Zrt. arra hívta fel a figyelmet, hogy a március 31-e után benyújtott elszámolások elfogadása és a projekt fizikai befejezésének módosítása érdekében a kedvezményezett egyedi kérelemmel fordulhat hozzájuk. A kérelemben részletesen ismertetni kell, hogy az eredeti határidőre miért nem valósították meg a projektet, illetve miért nem adták be a számlákat.

2008. július 31-e az utolsó lehetőség az elnyert projekt támogatás teljes lehívására. Ha a projektgazda az elnyert támogatási összeget nem hívja le teljes egészében, akkor a támogatási szerződés módosításra vagy felbontásra kerülhet sor. Ennek következményeként a kedvezményezettet – a részére kifizetett támogatási összegre – visszafizetési kötelezettség terhelheti.

MAG Zrt.

Új program az uniós polgári aktivitás serkentésére

Az Európai Bizottság nyilvánosságra hozta új kommunikációs tervét, mely a közösségi döntéshozatalban való aktívabb állampolgári részvétel mellett az EU népszerűsítését tűzi ki célul.

A „Vitassuk meg Európát!” címet viselő kezdeményezés az alkotmányos szerződés 2005-ös holland és francia elutasítását követően kidolgozott D-terv folytatásának tekinthető, mely igazodni kíván az azóta megváltozott körülményekhez.

Margot Wallström, a Bizottság intézményi kapcsolatokért és a kommunikációs stratégiáért felelős alelnöke a terv bemutatásakor rámutatott, hogy az alkotmányos szerződés kudarcát követő „útkeresési időszak” lezárultával a legfontosabb cél a polgárok minél hatékonyabb bevonása az uniós döntéshozatali folyamatba. A biztos érvelése szerint a polgárokkal való konzultáció segíti a megfelelő politikai napirend összeállítását, és így az elvárásoknak jobban megfelelő jogszabályalkotást is.

EUvonat

Rövidhírek

Az EU a szomszédságpolitika megerősítését szorgalmazza

Az Európai Bizottság szomszédságpolitikával kapcsolatos legfrissebb jelentésében átfogóan értékeli a politika területén a közelmúltban elért eredményeket, egyúttal az Izraellel, Moldovával és Marokkóval folytatott együttműködés még szorosabbá tételét javasolja.

A bizottsági jelentés szerint az unió 2006 vége óta elsősorban a gazdasági integráció terén ért el haladást: szabadkereskedelmi övezetről indított tárgyalásokat Ukrajnával, kétoldalú tárgyalásokat kezdett a szolgáltatások és a letelepedés liberalizációjáról Egyiptommal, Marokkóval és Tunéziával, amelyeket hamarosan Izrael is követ. Az EU autonóm kereskedelmi kedvezményeket ajánlott Moldovának és hamarosan elkészülnek a Grúziával, illetve Örményországgal kötendő szabadkereskedelmi megállapodás lehetőségét felmérő tanulmányok is.

Tizenkétmillió euró jár vissza az EU-büdzséből

Magyarország 12 millió eurót kap vissza az uniós büdzséből, amely tavaly a valaha volt legkisebb költségvetési többlettel zárt. Több mint 1,5 milliárd eurót fizet vissza az EU a tagállamoknak a 2007-es közösségi költségvetés fel nem használt keretéből. A legnagyobb összeget Németország (300 millió euró), Nagy-Britannia (258 millió euró) és Franciaország (234 millió euró) kapja, Magyarország 12 millió euró visszatérítésére számíthat.

Az EU költségvetése (amelynek összege tavaly 113,9 milliárd euró volt) javarészt a tagállamok hozzájárulásából tevődik össze: ez az összeg általában mindig valamivel meghaladja a tényleges kiadások mértékét. Igaz, ez az arány évről évre kisebb, mivel a tagállami befizetések mértékét a legszükségesebb szintre korlátozzák. A befizetések egyébként alig haladták meg a tagállamok összesített nemzeti jövedelmének az 1 százalékát (ez nagyjából 1,53 milliárd eurónak felel meg). A visszatérítés mértékét a tagállamok bruttó nemzeti jövedelme (GNI) alapján számolták ki.

A II. Rákóczi Ferenc Alapítvány nyerte el az Európai Ifjúsági Károly-díjat

Magyar közösségépítők európai sikere

A II. Rákóczi Ferenc Alapítvány "Diákok Határok Nélkül" programja nyerte el az Európai Ifjúsági Károly-díjat. A rangos nemzetközi elismerést 2008. április 29-én első ízben osztották ki a németországi Aachenben. A díjat Hans-Gert Pöttering EP-elnök és André Leysen, az Aacheni Nemzetközi Károly-díj Alapítvány elnöke adta át. A díjra olyan meglévő projektek pályázhattak, amelyek erősítik az európai identitás és integráció gondolatát.

„Nagy örömmel tölt el e fiatalokat látni Európa minden részéről, amint bemutatják az európai összetartozás érzésével teli ötleteiket és projektjeiket. Az a tény, hogy több mint 400 projekt pályázott újólág bizonyítja: az Európai Unió «ideájának lángja» továbbra is ég!” – mondta az díjátadó ünnepségen Hans-Gert Pöttering, az Európai Parlament elnöke.

„Most rajtunk és a fiatal nemzedéken a sor, hogy továbbadjuk és megtöltsük szeretettel ezt az örökséget!” – jelentette ki a házelnök az EU alapító atyáinak egy békés, szabad és jóléti Európa megteremtésére irányuló sikeres erőfeszítéseit méltatva.

A DÍJAZOTTAK

A legjobb három projekt 5000, 3000, illetve 2000 eurót, emellett meghívást kapott az Európai Parlament júniusi plenáris ülésére. A második díjat a London Festival of Europe elnevezésű brit pályázat, a harmadik díjat pedig a görögországi Byronas Középiskola nyerte. Az Európai Parlament és az aacheni Nemzetközi Károly-díj Alapítvány közös szervezésében kiírt pályázatra mintegy 400 pályamű érkezett.

A KIVÁLASZTÁS

Márciusban a legalább két EP-képviselőből és egy ifjúsági szervezet képviselőjéből álló zsűri választották ki a 27 tagállam nemzeti győzteseit. Közülük április 3-án a három EP-képviselőből, az EP elnökéből, és a Károly-díj Alapítvány négy képviselőjéből álló európai zsűri választotta ki a három győztest. Az Európai Ifjúsági Károly-díjra olyan projektek pályázhattak, amelyek előmozdítják az európai és nemzetközi megértést, elősegítik a közös európai azonosság- és integrációtudat fejlődését, valamint példaként szolgálnak az unió fiataljai számára.

A NYERTES PÁLYAMŰ: DIÁKOK HATÁROK NÉLKÜL

A Diákok Határok Nélkül program évente 135 középiskolás magyar diákot hív meg Magyarországra Szlovákiából, Romániából, Ukrajnából és Szerbiából. A program lényege, hogy a diákok két hét alatt olyan vezetőképző foglalkozásokon vesznek részt, amelyek elősegítik az országhatárok nélküli, európai közösségek szerveződését. A táborban való részvétel pályázati úton történik. A diákok minden évben a kiírt pályázati témákban pályaműveket

nyújtanak be. A tábor során a 135 nyertes diák lehetőséget kap pályaművének bemutatására és az aktuális témák megvitatására. A kéthetes tábor így a kulturális, nemzetiségi és vallási megértés fóruma és a fiatalság együttműködésre való nevelése. A programban eddig részt vett 1500 diák ma egy öt országon átívelő közösség, a Rákóczi Családi Kör tagja, amely az európai közösségépítés célkitűzéseit valósítja meg.

ANGELA MERKEL A NEMZETKÖZI KÁROLY-DÍJ NYERTESE

Két nappal az ifjúsági díj odaítélése után vette át a nemzetközi Károly-díjat Aachenben az idei kitüntetett, Angela Merkel, német kancellár. Az indoklás szerint a kancellárasszony az európai egyesülés elmélyítésében, az Európai Unió továbbfejlesztésében szerzett érdemeiért részesült az elismerésben. A díjat odaítélő bizottság úgy ítélte meg, hogy a német kancellár kimagasló érdeket szerzett az unió alkotmányos válságának leküzdésében, s meggyőződéses európaiként döntő mértékben járult hozzá az EU új reformszerződésének megszületéséhez.

A KÁROLY-DÍJRÓL

A Károly-díjat a legjelentősebb európai kitüntetésnek tartják. Az Aachen városa által adományozott nemzetközi díjat 1950 óta ítélik oda az európai egyesítésben kiemelkedő érdemeket szerző személynek vagy intézménynek.

Az utóbbi évtizedekben a díjazottak sorában olyan személyiségek voltak, mint Konrad Adenauer, Winston Churchill, Bill Clinton. Magyarországról Horn Gyula és Konrád György kapta meg az elismerést. A Károly-díj ifjúsági változatának ötletét, amelyre 30 éves korig lehet jelentkezni, Hans-Gert Pöttering vetette fel 2007. februári programbeszédében.

E U R Ó P A I P A R L A M E N T I K É P V I S E L Ő I N K R O V A T A

2013-ra üzemkész lehet a Galileo, az első uniós infrastruktúra

Borsini Pataky Etelka: Csak a közös akarat garantálhatja a sikert

2013-ra üzemkész lehet az európai műholdas navigációs rendszer, a Galileo, miután az EP megszavazta a Tanács és a parlament delegációi által már elfogadott kompromisszumos javaslatot. A teljes programra 2013-ig 3,4 milliárd euró jut az EU költségvetéséből. A rendelet EP-s témafelelőse Borsini Pataky Etelka.

Az Európai Parlament 2008. április 23-án, 607 igen, 36 nem, 8 tartózkodó szavazattal elfogadta Borsini Pataky Etelka, néppárti képviselő jelentését az európai műholdas rádió navigációs programokról, az Egnos-ról és a Galileóról.

Mi az az Egnos és a Galileo?

Az európai globális navigációs műholdrendszer (GNSS) két programból áll: az Egnos-ból és a Galileóból. Az Egnos (European Geostationary Navigation Overlay Service) egy regionális rendszer, amely a GPS-jeleket használja újra és további jelekkel javítja a műholdas navigáció teljesítményét. A Galileo pedig 30 műhold és az ehhez kapcsolódó földi irányító infrastruktúra összessége. A polgári célokra tervezett, és anyagi haszonnal is kecsegtető projekt a tervek szerint alternatívát jelenthet az amerikai GPS-nek és az orosz Glonass-nak is.

A Galileo fejlesztési szakasza során építik meg és lövik fel az első műholdakat, és ekkor hozzák létre az első földi infrastruktúrákat is. Az összes űrbeli és földi infrastruktúra a kiépítési szakaszban készül el. Ez a fázis 2013-ra érhet véget. Ez után következhet a hasznosítási szakasz.

Az első kísérleti műholdat, a GIOVE-A-t 2005 decemberében lőtték fel. A következő, a GIOVE-B pedig április 27-én indult az űrbe a kazahsztáni Bajkonurból. Ezt követően lövik fel a 30 Galileo-műhold közül az első négyet.

A JELENTÉSTEVŐ A PARLAMENTI VITÁBAN

A jelentés vitájában Borsini Pataky Etelka emlékeztetett arra, hogy „az Európai Parlament a kezdeti időszakról folyamatosan és határozottan támogatta a Galileo program megvalósítását”. A képviselő azt mondta, „a teljesen közösségi költségvetésből történő finanszírozás az adófizető európai polgárok felé különös felelősséget, és ennek megfelelő gondos szabályozást követel meg”.

Az EP „felkéri a Bizottságot, hogy 2010-ig nyújtson be javaslatot a 2013 utáni finanszírozásra, és különösen a köztulajdonból eredő kötelezettségekre vonatkozóan. „Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a programok gazdasági sikere szempontjából az ütemterv betartása és a további késések kiküszöbölése kardinális. Az árpolitikát a hasznosítási szakasz finanszírozására vonatkozó részletes elemzés után fogjuk meghatározni, figyelemmel arra, hogy a

fogyasztók magas minőségű szolgáltatást kapjanak” – fogalmazott Borsini.

Borsini hozzátette: „a Galileo programmal új technológiát, fejlesztést, új vállalkozási lehetőséget és munkát ígértünk, különösen kiemeltük a kkv-k részvételi lehetőségeit a 27 tagállam vállalkozói előtt. A szabályozás ezt is biztosítja”.

Zárszavában a jelentéstevő kiemelte: „made in Europe” programokról van szó, tehát „nem egyik vagy másik tagállam, egyik vagy másik iparvállalat ügyéről”.

Az EU-É LEGYEN A HASZON

„A programok keretében létrehozott vagy kifejlesztett tárgyi eszközök és immateriális javak összességének az Európai Közösség tulajdonát kell képeznie, ezért ennek érdekében – ahol ez megfelelő – megállapodásokat kell kötni a harmadik felekkel a fennálló tulajdonjogokra vonatkozóan” – áll a szövegben. „A rendszerek üzemeltetéséből származó bevételek az Európai Közösséget illetik; e bevételeket a közösségi költségvetésnek juttatják, és a programok céljára különítik el.”

A szöveg felhívja a figyelmet arra, hogy a Galileo-program kiépítési szakasza az unió közbeszerzési szabályai vonatkoznak, így például az ipari beszállítói lánc teljes hosszában nyílt hozzáférést és tisztességes versenyt kell biztosítani, átlátható és időben nyújtott tájékoztatás alapján, egyenlő feltételek mellett kell versenyeztetni.

ELŐZMÉNYEK

A képviselők korábban, 2005 szeptemberében már elfogadtak egy – szintén Borsini által készített – Galileo-jelentést, amely még az EU és a magántőke egyharmad-kétharmad arányú részvételével (ppp-konstrukcióval) számolt. Az Európai Bizottság a Tanács és az EP nyomására végül 2007 szeptemberében nyújtott be új javaslatcsomagot az elakadt GNSS-projekt újraindítása érdekében.

Borsini a jelentés indoklásában, a korábbi megközelítés kudarcának elemzésekor úgy véli, óvakodni kell az olyan ppp-től, amely monopolhelyzeteket kialakító egyesülésekhez és konzorciumokhoz vezet. A jelentéstevő hozzáteszi: a fejlett, bonyolult technológiák kockázatainak vállalására „az ipar nem nagyon hajlik”, ezért a ppp-konstrukció nem előnyös az EU számára, ahogy az USA-ban, Oroszországban, Kínában és Indiában is a kormányok finanszírozták a hasonló projekteket. Borsini szerint mivel a Galileo az első uniós infrastruktúra, annak sikerét csak közös akarat garantálhatja. A korábbi tárgyalások – véli a képviselő – a belső nézeteltérések miatt vallottak kudarcot.

Forrás: EP Sajtószolgálat

Aditus-projektek

Rovatunkban a tanácsadóink által elkészített és menedzselt projektek közül válogatunk.

Belterületi gyűjtőutak felújítása és közlekedési csomópont biztonságossá tétele a Jászságban

Kétszázmilliót nyert Törökszentmiklós

Közel hétezer folyóméter út újulhat meg Törökszentmiklóson, miután a település több mint kétszázmillió forint pályázati pénzt nyert négy út felújítására. Az eredmények 2008. április 23-án váltak nyilvánossá.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján 2007. július 19-én megjelentek az Észak-alföldi régió önkormányzati útjainak fejlesztésére kiírt pályázatok. A pályázatok benyújtására 2007. november 16-ig nyílt lehetőségük az önkormányzatoknak és az önkormányzatok által létrehozott társulásoknak.

A konstrukció alapvető célja a településrészek közötti közúti közlekedési kapcsolatok, jelentős gazdasági súllyal rendelkező területek megközelíthetőségének a javítása, valamint a közszolgáltatások könnyebb és gyorsabb elérésének javítása a települések közötti hiányzó közúti szakaszok kiépítésével.

A PÁLYÁZAT ÁLTAL TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

- A 19/1994. (V.31.) KHVM rendelet útostályainak megfelelő belterületi közutak burkolatának és alépítményeinek felújítása, szélesítése, korszerűsítése, megerősítése, fejlesztése, kivéve a lakó és kiszolgáló utaké.
- A 19/1994. (V.31.) KHVM rendelet útostályainak megfelelő lakó és kiszolgáló utak gyűjtőutakká történő fejlesztése.
- Zsáktelepülések és zsákjellegű településrészek zsákjellegének megszüntetését elősegítő új út építése.
- Két települést/településrészt összekötő új út építése, amellyel megvalósul a két település/településrész összeköttetése.
- Jelentős gazdasági súllyal rendelkező területet megközelítő új út építése

A CSAK ÚTBURKOLAT FELÚJÍTÁSSAL EGYÜTT TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

- Bel- és külterületi utak csapadékvíz elvezető rendszerének építése, felújítása.
- Autóbusz sávok, autóbusz-öblök, buszfordulók felújítása, kialakítása.
- Közlekedésbiztonságot szolgáló belterületi forgalmi csomópontok kiépítése, ahhoz tartozó közlekedésbiztonsági elemek (biztonsági berendezések, forgalomtechnikai jelzések és eszközök) kialakítása.
- Belterületi utakhoz kapcsolódó kerékpársávok kialakítása.
- Gyalogos átkelőhelyek biztonságossá tétele, létesítése.
- Akadálymentesítés – mozgás-, látás- és hallássérültek számára az akadálymentes közlekedés feltételeinek megteremtése.

- Járda felújítás, építés.
- Parkoló felújítás, építés.
- Optikai kábelek helyének kiépítése.

Minimum 40, maximum 400 millió Ft támogatást lehetett a pályázóknak igényelniük, melyhez 15%-os önrész biztosítását kellett vállalniuk. Az önrész mértéke abban az esetben lehetett 10%, ha a projekt megvalósítási helyszíne legalább 50%-ban a 64/2004 (IV.15.) kormányrendelet alapján területfejlesztési szempontból leghátrányosabbnak minősített 48 kistérség valamelyikében található.

A pályázati eredmények 2008. április 23-án váltak nyilvánossá. A nyertesek között szerepel Törökszentmiklós is. A város a pályázattal 235 millió 962 ezer 184 forint támogatást nyert négy utcájának – a Bathyány, Széchenyi, Bethlen és Pánthy utcának – a komplett felújítására, amelyhez még 15 % saját forrás biztosítása szükséges.

NÉHÁNY SZÓ A TELEPÜLÉS RŐL

Törökszentmiklós városa Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a megyeszékhely Szolnoktól 20 kilométerre keletre található. A 23 ezer 132 lelkes település infrastrukturális ellátottsága jónak mondható. A településen belüli szilárd burkolatú úthálózat 76,2 százalékos kiépítettségű. A lakosság elsősorban a kereskedelem – vendéglátásban – dolgozik, de az egyéb szolgáltatási – a mezőgazdasági, az ipari és a közigazgatási-közfoglalkoztatási –

A FOTÓ ILLUSZTRÁCIÓ

tatási – foglalkoztatók is jelentősnek tekinthetők. A naponta ingázó munkavállalók száma jelenleg 6786 fő. A helyi közszolgáltatásokat 45 ezer fő veszi igénybe, amelybe a kistérség is beleértendő.

A PROJEKT CÉLJAI

- A projekt általános célja, hogy a városközpont tehermentesítésében közreműködő utak megújuljanak.
- A projekt hosszú távon hozzájárul a közszolgáltatások gyorsabb és biztonságosabb hozzáférésehez, a gazdaság, a kereskedelem és a szolgáltatások fejlődéséhez, ezáltal a település jövedelemtermelő képességének növeléséhez. A felújítások hatására élhetőbbé válik a város, mivel a beruházások a közlekedésből eredő környezeti ártalmak csökkenését eredményezik a városközpontban.
- A projekt konkrét célként négy út felújítását tűzte ki azért, hogy a nagy forgalomtól tehermentesítse a városközpontot, illetve a lakosságot hozzásegítse a közszolgáltatások gyorsabb és biztonságosabb hozzáférésehez. A felújítás hatására javul az ipari területek elérhetősége is, valamint biztonságosabbá válik a gyalogosok és a kerékpárosok számára is a városban való közlekedés.

A PROJEKT

A megvalósítandó útfejlesztés eredményeként a 2006-os adatok alapján 9008 ÁNF E/nap terhelésű Kossuth Lajos út forgalomcsillapítása és tehermentesítése lenne a cél, a forgalom városközpont általi kikerülésével, melyből a felújítandó utakra jutna a terhelés jelentős része.

A felújítandó utak jelenlegi forgalmi adatai:

- Pánthy út 6600 ÁNF E/nap,
- Széchenyi út 4700 ÁNF E/nap,
- Bethlen út 4940 ÁNF E/nap,
- Batthyány út 4805 ÁNF E/nap.

A projekt nem csak a forgalom csillapítását és a városközpont tehermentesítését tartja feladatának, hanem hozzá kíván járulni a fejlesztéssel érintett útszakaszok baleseti adatainak javításához is.

A Kossuth Lajos úttal párhuzamosan fekvő Batthyány és Széchenyi utcák a keleti és a nyugati városrészeket kötik össze. A Széchenyi utca esetében várhatóan 1000 jármű/napra csökkenne a Kossuth út forgalma, és így ugyanennyivel nőne a Széchenyi úté. A Batthyány utca jelentősebb, 2000 jármű/nap terhelést tudna átvenni. Mivel a közvetlen közelség és a kisebb bekötő utak lehetőségét biztosítanak a városközponti célok elérésére ezen utcákon keresztül, így a belső forgalom szempontjából 3000 jármű/napra csökkenthető a Kossuth Lajos út forgalma.

A Kossuth Lajos úton jelentős az átmenő forgalom, és ezen belül a tehergépjármű forgalom. Ennek levezetését és a városközpontból való átirányítását segíti a Pánthy és a Bethlen utcák rekonstrukciója. A Pánthy utca jelenleg is rávezeti a városi forgalmat a Béla király útra, amely Törökszentmiklós – Tiszatenyő – Martfű, illetve Törökszentmiklós – Mezőtúr útirányokban biztosít kijutást a városból. A 2009-ben kezdődő fejlesztés eredményeként a Pánthy utca szerepe fel fog értékelődni, mivel az eddigi négy szintbeli vasúti átjáró helyett két átkelési lehetőség lesz a vasútvonalon: a Pánthy-Tenyői útvonalon vasúti aluljáró, a Dózsa György úton pedig vasúti felüljáró. Mindezek mellett a Pánthy utca a Budapest – Szolnok irányából érkező átmenő forgalomnak biztosít könnyebb átkelést a városon Pánthy-Tenyői-Béla király út irányába. A Bethlen utca a városi célforgalomba Debrecen felől érkező teherforgalomnak biztosít könnyebb áthaladási lehetőséget a már felújított Petőfi utcán, illetve a jelenleg felújítás alatt álló Széchenyi utcán. Ezen utcákon található több olyan üzem, amelyek kapcsolódnak a vasúti és közúti szállításhoz, így jelentős teherforgalmat bonyolítanak.

A beruházás füvesítéssel lesz egybekötve. Az utak kiszélesítésének eredményeként a baleseti kockázat csökkenthető, mivel a 6–7 m szélességű útburkolat még a nehézgépjárművek kétirányú közlekedését is lehetővé teszi, valamint a kerékpárosok megfelelő távolsággal történő kikerülése is megoldottá válik. A csomópontban csak szegély korrekció végrehajtása szükséges, mely a tehergépjárművek utcába történő bekanyarodását segíti elő. Az ívkorrekció eredményeként a nehéz tehergépjárművek is biztonságosan, a gyalogosokat nem veszélyeztetve tudnak majd bekanyarodni az utcába.

A fejlesztés településrészeket összekötő jellege miatt a város északi részén lakókat érinti közvetlenül, azaz megközelítően 3–4 ezer embert.

A PROJEKT SZÁMSZERŰSÍTHETŐ EREDMÉNYEI

- 6871 fm felújított út,
- 47.980 m² felújított útfelület,
- 10.554 m² gyepesítés,
- 13 perccel csökken az elérési idő,
- 51 db közműakna létesítése,
- 78 db közlekedési tábla kihelyezése,
- 4 db buszmegálló építése.

A megvalósítás kezdete eredetileg 2008. március 3-ára volt betervezve, de az eredményhirdetés késedelmes volta miatt kis csúszással indulhat csak el. A fejlesztést a fenntartó szűk 10 hónap alatt kívánja megvalósítani.

Makai Attila
Vezető tanácsadó
Aditus Kft

PÁLYÁZNI MUSZÁJ, még az önkormányzatoknak is!

A rovatunkban feldolgozott témákkal az önkormányzati vezetőknek szeretnénk segítséget nyújtani. Információ: Makai Attila 06 (1) 354-1638, aditus@aditus.hu

Új TÁMOP pályázati kiírás jelent meg

Segítség az esélyegyenlőségi tervek végrehajtásához

Május 20-ától lehet benyújtani a pályázatokat a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében az Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatására (Kódszám: TAMOP-3.3.2./08/2). A kiírás fontos lehet azon önkormányzatoknak, amelyek elkészítették, vagy el kívánják készíteni közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzésüket, tervüket, és a végrehajtáshoz támogatást szeretnének igénybe venni.

A PÁLYÁZAT ALAPVETŐ CÉLJA

A pályázat alapvető célja, hogy a magyar közoktatásban elősegítse az esélyegyenlőség érvényesülését és megerősítse az iskola-rendszer esélyteremtő szerepét a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 89. §-a értelmében a hazai és nemzetközi forrásokra kiírt közoktatási célú pályázatokon való részvétel feltétele a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv elfogadása. Ennek megfelelően az Új Magyarország Fejlesztési Terv horizontális politikáiban kiemelt helyen szereplő esélyegyenlőség-elvű támogatáspolitikai érvényesítéséhez minden oktatási beruházásra, fejlesztésre pályázó településnek, kistérségnek és fenntartónak közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzést és intézkedési tervet szükséges megalkotnia és végrehajtania. A közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv általános céljai a halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyermekek oktatási szegregációjának csökkentése, a körükben kirívóan magas fogyatékosra minősítési arányok visszaszorítása, az alacsony óvodáztatási arányok javítása, az oktatási szolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés csökkentése, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók lemorzsolódásának csökkentése, továbbtanulási arányuk növelése, valamint az oktatási diszkrimináció visszaszorítása.

A PÁLYÁZÓK KÖRE

Jelen pályázati kiírásra kizárólag a „Konvergencia” célkitűzés alá eső régiók területén székhellyel rendelkező közoktatási intézményfenntartók pályázhatnak.

Az 1993. évi LXXIX. törvény 3. § (2) bekezdésében felsorolt közoktatási intézmény fenntartók közül jelen pályázati felhívás keretében főpályázóként és konzorciumi tagként önkormányzatok (települési, megyei, kerületi, fővárosi), önkormányzati társulások, egyházak, non-profit szervezetek nyújthatnak be pályázatot.

Főpályázóként a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 20. § (1) szerinti alábbi nevelési-oktatási intézmények fenntartói pályázhatnak:

- a) óvoda;
- b) általános iskola;
TAMOP 3.3.2. Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása – pályázati felhívás
- c) szakiskola;

d) gimnázium, szakközépiskola;

e) többcéltű intézmény.

Konzorciumi pályázat esetén konzorciumi tagként pályázhatnak a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti alábbi nevelési-oktatási intézmények fenntartói:

- a) gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény;
- b) diákotthon és kollégium

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

- A. Iskolai szegregáció csökkentése. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai körzetek, iskolák közötti kirívó aránykülönbségeinek csökkentését, valamint – több intézményt /tagintézményt működtető fenntartók esetében – a szélsőségesen szegregált iskolák/tagiskolák/telephelyek átalakításához, esetleges funkcióváltást célzó fejlesztések megvalósítása.
- B. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek támogatása:
- C. Komplex felülvizsgálati, visszahelyezési programok magas sajátos nevelési igényű gyermek-, tanulóarányúval rendelkező településeken
- D. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése
- E. Érettségit adó középfokú oktatási intézményben, illetve minőségi szakképzést biztosító szakiskolában történő továbbtanulási utak megerősítése

Horizontálisan, minden fejlesztéshez kötelezően kapcsolódó tevékenységek:

Integrációt és képességkibontakoztatást támogató módszertani adaptáció általános iskolák, óvodák és középiskolák körében

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE ÉS ÖSSZEJE

- A támogatás mértéke a projekt elszámolható összes költségének 100 százaléka.
- A támogatási intenzitás számítása a 85/2004. (IV.19.) Korm. Rendelet alapján történik.
- A pályázat keretében elnyerhető támogatás mértéke: 15-100 millió forint.

BENYÚJTÁSI HATÁRIDŐ ÉS INFORMÁCIÓK

- A pályázatok benyújtása 2008. május 20-tól a keret kimerüléséig, de legkésőbb 2008. szeptember 30-ig lehetséges.
- A pályázati feltételekkel, tudnivalókkal kapcsolatos információkat az NFÜ honlapján talál (www.nfu.hu), felvilágosítást pedig az Nemzeti Fejlesztési Ügynökség telefonos ügyfélszolgálatára nyújt.
- Az NFÜ ügyfélszolgálatának kék száma: 06-40-638-638.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Magyarországon nem volt gond a közbeszerzések szabályosságával

Közbeszerzési workshopot rendezett Budapesten az Európai Bizottság Regionális Politikáért Felelős Főigazgatósága és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség április 3-án és 4-én. Workshop keretében az Európai Bizottság Regionális Politikáért Felelős Főigazgatósága és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség munkatársai összegezték közbeszerzéssel kapcsolatos tapasztalataikat.

A szabálytalanságok miatt a Bizottság gyakran pénzvisszafizetésre kötelezi a tagállamokat. Ennek mértéke általában tíz- és százmillió euró között mozog, de van példa 500 milliós visszafizetésre is. Magyarország esetében nem volt még példa arra, hogy közbeszerzési szabálytalanságból fakadóan pénzt kellett volna visszafizetni az EU-nak. A szabálytalanságok büntetési tételeiről a Bizottság 2007-ben részletes útmutatót dolgozott ki, amely mindenki számára elérhető a NFÜ honlapján. Az Európai Számvevőszék jelentése szerint 2006-ban a 32,4 milliárd eurós büdzsével gazdálkodó felzárkóztatási alapok forrásainak legalább 12 százalékát szabálytalanul költötték el a tagállamok. Az Európai Bizottság több új tagállamban is kezdeményezett hasonló megbeszélést. A régi tagállamok tapasztalatai ugyanis azt mutatják, hogy a szabálytalanságok és visszafizetések hátterében legtöbbször a közbeszerzéssel kapcsolatos okok állnak. Bár a közbeszerzés elveinek megsértése önmagában is indokolhatja a szabálytalanság megállapítását, a brüsszeli szakértők szerint mégis az alábbi közbeszerzési szabálytalanságok a legjellemzőbbek a tagállamokban:

- versenykorlátozó feltételek alkalmazása (pl. az adott tagállamok vállalkozásait előnyben részesítő adminisztratív feltételek),

- előre nem látható körülmények indokolatlan hivatkozása,
- szerződés értékének növelése vagy egyéb jelentős módosítása külön eljárás lefolytatása nélkül.

A Bizottság szakemberei elmondták, hogy a szabálytalanságok miatti pénzvisszafizetés nem ritka eset az EU-ban. Tíz- és százmillió eurós pénzügyi korrekciók gyakorlatilag minden régi tagállamban előfordulnak, de volt példa ennél nagyobb visszafizetésekre is. Legismertebb Görögország esete, amelyet a Bizottság 2005-ben 518 millió euró visszafizetésére kötelezett közbeszerzési szabálytalanságok miatt. A Bizottság azonban olyan prominens tagállamokat is rendszeresen visszafizetésekre kötelez, mint Németország vagy Olaszország.

A Bizottság szakemberei egyértelművé tették a workshopon, hogy a szabálytalanság megállapítása – és az esetleges pénzügyi korrekció kezdeményezése – a támogatásokat kezelő intézményrendszer (közreműködő szervezetek, NFÜ, KEHI) felelőssége, amely nem hárítható át a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslati fórumokra (Közbeszerzési Döntőbizottság, Európai Bíróság). Az uniós szabályozás érdekeltté is teszi a tagállamokat a szabálytalanságok feltárásában. Amennyiben ugyanis a tagállam intézményrendszere maga fedi fel a szabálytalanságot és állapítja meg a jogosulatlanul felhasznált költséget, úgy a tagállam nem veszi el teljesen az érintett összeget: az adott célra ugyan már nem, de más célra még felhasználhatja azt. Ha azonban az elkövetett hibát később a Bizottság tárja fel, a tagállam végérvényesen elveszíti ezt az összeget.

Környezetvédelmi együttműködés a madárfajok védelme érdekében

A Hortobágyon megvalósult az a madárvédelmi szempontból egyedülálló kezdeményezés, amely a veszélyes elektromos légvezeték lebontását eredményezte. Az Európai Unió társfinanszírozásában lezajlott beruházás eredményeképpen a tájba nem illő oszlopsorok lebontásával a Világörökség részét képező Hortobágyi Nemzeti Park a címhez méltó tájképi értékeit is visszanyerte.

A Nemzeti Fejlesztési Terv (I. NFT) Környezetvédelem és Infrastruktúra Operatív Program (KIOP) keretében 2004-2006 között 112 milliárd forint állt hazánk rendelkezésére. A KIOP keretében 52 db környezetvédelmi célú projekt kapott támogatást (az energetikai projektek nélkül) több mint 42 milliárd Ft érték-

ben. Így valósult meg például a Velencei-tó környékének teljes körű csatornázása, a program keretén belül tisztulhatott meg Dombóvár város ivóvize, és épülhettek erdei iskolák a nemzeti parkokban.

A Hortobágyi Nemzeti Park által a KIOP pályázatán nyert, 1 milliárd forintot is túlszárnyaló támogatásból az E.ON Tiszántúli Áramszolgáltató Zrt. mintegy 80 km hosszúságban cserélte földkábelre a térségében az elektromos légvezeték szakaszokat. A KIOP projekt a földkábel építésének költségeit fedezte, az E.ON finanszírozta a légvezeték szakaszok bontását és az egyéb költségeket, ami több mint 100 millió forintot jelent.

Új bölcsőde a dinamikus fejlődő Veregyházon

Mind a kormányprogram, mind a magyar fejlesztési stratégia kiemelt célként határozza meg a foglalkoztatás bővítését, amely a versenyképes, sikeres és fenntartható Új Magyarország megteremtésének fontos feltétele. Az új munkahelyek teremtése mellett a foglalkoztatásban nagy szerepet játszik az aktív korúak

munkavállalása is. Ezt a célt szolgálja az I. NFT keretében csaknem 240 millió forint uniós társfinanszírozással, 393 millió forint összköltségvetésből épült veregyházi Meseliget bölcsőde.

A 393 millió forint összköltségvetésből, közel 240 millió forintnyi uniós támogatással létrehozott bölcsőde – az általa biztosított rugal-

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

mas nappali ellátás révén – 72 gyermek szüleinek ad lehetőséget a munkába való visszatérésre. A bölcsődében tornaterem, sószoza, csecsemőszoba, valamint egy 100 adagos főzőkonyha is helyet

kapott, amely a szomszédos óvodák és a családi napközibe járó gyermekek étkeztetését is biztosíthatja. A 6 csoportra osztott 72 gyermekről 26 dolgozó, köztük 12 gyermekgondozó, gondoskodik.

Nagy lépés a balatoni turizmusban a Festetics-kastély felújítása

Az ország egyik legnagyobb kastélyának számító Festetics-kastély az ország leglátogatottabb közgyűjteménye, a balatoni régió ékköve. A kastély felújítása, valamint az egyedi látványosságokat bemutató Vadászati Múzeum és a Történelmi Modellvasút–kiállítás kialakítása új fejezetet nyit a balatoni turizmusban. A Festetics-örökség fejlesztése egyszerre valósítja meg az Új Magyarországgal kapcsolatos célkitűzéseket. Fontos kulturális örökségünket újítja meg, a turizmus növekedése révén új gazdaságfejlesztési irányt jelöl ki, munkahelyet teremt, és egész évben látogatókat vonz a Balaton partjára.

A Festetics-kastély fejlesztésére a Helikon Kastélymúzeum Kht. nyújtott be sikeres pályázatot a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által a Regionális Fejlesztés Operatív Program keretében kiírt

Turisztikai vonzerők fejlesztése című pályázatra. A projekt megvalósítására 688 millió forint állt rendelkezésre.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és az Európai Unió támogatásával megvalósult fejlesztés 23 új munkahelyet teremtett, hosszútávú hatásai azonban ennél jóval nagyobbak. A kastélyt várhatóan évente felkereső közel 100 ezer látogató igénybe veszi majd a környék szállodai és vendéglátói szolgáltatásait, más kulturális attrakcióit. Az összehadódó hatásokból így Keszthely és a Balaton térségének más vállalkozói és a lakosság is részesedik.

A fejlesztés következő ütemében a kastély területén a jövőben sor kerül egy Iszlám Művészeti Múzeum kialakítására, valamint az Amazon szálló felújítására és kulturális központként való működtetésére.

Nagyarányú fejlesztést hoz a Skanzen Örökség Program

Bajnai Gordon, önkormányzati és területfejlesztési miniszter és Hiller István, oktatási és kulturális miniszter ünnepélyes keretek között jegyezte ellen a Cseri Miklós, szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum főigazgatója és dr. Lukovich Tamás, a Regionális Fejlesztési Ügynökség igazgatója által aláírt nagyarányú fejlesztést biztosító Skanzen Örökség Program szerződését. A Magyarország népi építészetét és életmódját bemutató múzeum az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében – kiemelt projektként – 2 milliárd 222 millió forint európai uniós és állami támogatásban részesül.

A Skanzen Örökség Program pályázat 4 beruházást foglal magába, amelyek költsége együttesen 2 milliárd 222 millió forint, a meg-

valósítás ideje pedig a 2008. áprilistól 2010. március 31-ig terjedő időszak. A projekt költségeiből 2 milliárd forintot az Európai Unió, 222 millió forintot pedig a magyar állam áll. Az első beruházás keretében a Skanzen az eddig meglévő 7 tájegység mellé felépíti az Észak-magyarországi Falut, amely az Ipoly és a Hernád közötti észak-magyarországi palóc terület hagyományos népi építkezését és életmódját mutatja be. A múzeum új bejáratát épületet kap, amely a mezőhegyesi vasútállomás épületének eredeti tervek szerinti rekonstrukciója. A harmadik kiemelt beruházás keretében 2,4 km hosszú, korhű Skanzenvasút épül 5 megállóval. A fejlesztés negyedik elemeként Nyitott Múzeológiai Műhely épül, amely a múzeumi háttérmunka bemutatására szolgál.

Megkezdődhet az elmúlt húsz év legnagyobb vidéki felsőoktatási fejlesztése

A felsőoktatási infrastruktúra-fejlesztés keretében 2013-ig mintegy 77 milliárd forintnyi uniós forrás szolgálja a magyar felsőoktatás megújulását.

A kormány – ebből a keretből – közel 29 milliárd forintnyi európai uniós támogatást hagyott jóvá áprilisban az ország 6 vidéki felsőoktatási intézménye számára. A döntés értelmében a győri Széchenyi István Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem, a Miskolci Egyetem, az egri Eszterházy Károly Főiskola, a Dunaújvárosi Főiskola, valamint a gyöngyösi Károly Róbert Főiskola részesül támogatásban. A projektek az épített infrastruktúra fej-

lesztését, valamint info-kommunikációs technológiai fejlesztést foglalnak magukban.

A pályázat célja egyrészt a felsőoktatási intézmények oktatással, kutatással és vállalkozással kapcsolatos infrastruktúrájának fejlesztése, másrészt a műszaki és természettudományi szakokon tanuló hallgatók számának emelése – az ehhez szükséges feltételek megteremtése.

A mostani döntésből kimaradt intézmények a pályázat második körében, júniusban nyerhetnek támogatást terveik megvalósításához.

2013-ig jelentősen nő a jelenlegi bicikliút-hálózat hossza

Májustól lehet pályázni kerékpárút-építésre a KÖZOP-ból is

Április közepétől elérhetőek a kerékpárutak és a kerékpáros közlekedéshez kapcsolódó egyéb infrastrukturális fejlesztések építésére, illetve ezek tervezésére, előkészítésére szolgáló pályázatok a Közlekedés Operatív Program (KÖZOP) forrásaiból. A célra ebből a forrásból összesen 14 milliárd forint áll rendelkezésre 2013-ig.

A kerékpározás nem csak egészséges, és egyre népszerűbb kedvtelés, illetve a turizmus egyik formája, de emberek tízezrei számára környezetbarát, napi közlekedési mód is. Elsősorban nekik jelenthet könnyebbséget az az újabb pályázati lehetőség, amely a kerékpárút-építésekhez rendel újabb forrásokat.

A konstrukció célja a helyközi kerékpárutak, kerékpáros létesítmények kiépítése, a régiók kerékpáros közlekedési infrastruktúrájának kialakítása, bővítése, a biztonság fokozása, a nemzetközi és az országos kerékpárút-hálózatokhoz való csatlakozás biztosítása, a már meglévő útszakaszok hálózatba szervezése.

A KÖZOP keretében a 2007–2013 közötti időszakban összesen tizennégy milliárd forint érhető el a kerékpáros közlekedés fejlesztésére. A „Kerékpárút hálózat fejlesztése” című felhívás keretében várhatóan harmincöt pályázat támogatására lesz lehetőség. Benyújtásukra 2008. május 15-től van mód, a felhívás visszavonásáig érvényes.

A pályázaton a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. mellett önkormányzatok és ezek társulásai vehetnek részt. A pályázat a Közép-magyarországi Régiót leszámítva az ország egész területét érinti – egy, két és három számjegyű utak külterületi szakaszai mellett van lehetőség fejlesztésekre, amennyiben nem érinti az Európai Kerékpárút Hálózat (EuroVelo) nyomvonalát. A Hálózatot érintő fejlesztésekhez a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium pályázatai biztosítanak lehetőséget.

Az ÚMFT és hazai forrásból meghirdetésre kerülő pályázati felhívások kölcsönösen előnyben részesítik egymás támogatott projektjeit az összefüggő kerékpárút hálózatok megvalósítása érdekében. A már támogatásban részesített pályázatokhoz kapcsolódó további szakaszok pályázatai többet pontban részesülnek a szakmai értékelés során.

Önkormányzati pályázatok esetében a vissza nem téríthető támogatás mértéke térségenként változó, felső határa az elszámolható költségek 80-90%-a. A kivitelezésre szóló pályázatok esetében 50–450 millió, előkészítő munkák esetében 1-7 millió forint támogatásra lehet pályázni.

A most megnyíló pályázati lehetőségen kívül a Regionális Operatív Programok (ROP) nyújtanak támogatást a belterületi és mellék-út-hálózat melletti kerékpárutak építésére. A GKM pályázataival együtt így 2013-ig több mint 50 milliárd forint lesz elérhető.

Akár 160 km/órás sebességgel is haladhatnak majd a szerelvények

Százmilliárd vasúti fejlesztésekre

Mezőtúrtól Gyomaendrődig 2009 őszéig végeznek a sebességemelés, a tengelyterhelés növelését (20-ról 22,5 tonnára), a vágányok bővítését magában foglaló munkálatokkal, a következő lépés pedig a Gyomaendrődtől Lökösházáig, az országhatárig tartó fejlesztés. A jelenlegi ütem több mint százmilliárd forintból készül el.

A fejlesztés részeként Békéscsaba és Lökösháza között megépül a második vágány, az egész szakaszon átépülnek állomások, gyalogos- és kerékpáros-aluljárókat építenek, ezzel egy időben Békéscsabán a jamina felüljárót kétszer két sávra bővítik. Amíg a híd épül, Szabadkígyós felől, a Kétegyházi útról a Gyár utcai csomópontba vezetik ki a forgalmat, egy új úton. Így lényegében a másik végén is elkerülhető lesz a város. A békéscsabai vasútállomás és a vágányok alatt aluljárót építenek.

A vasútfejlesztés összekötő utak építésével, áthelyezésével is jár több településen. A tervezők igyekeznek mindenre tekintettel lenni a gyalogosoktól a kerékpárosokig, autósokig. Kevesebb

lesz a vasúti átjáró, de forgalomvizsgálat előzte meg, hogy melyik átjárókat szüntessék meg.

A vasúti fejlesztéseknek köszönhetően az érintett szakaszon akár 160 km/órás sebességgel is haladhatnak majd a szerelvények. A megengedett sebesség és a vágányok számának a növekedése valamint a nagyobb tengelyterhelés nemcsak a személyszállítást teszi utasbarátabbá, hanem az áruforgalmat is kedvezően érinti. A biztosítóberendezéseket, „vonatbefolyásoló” jelzőrendszereket is korszerűsítik, jobban összehangolják a balesetmentes közlekedés érdekében.

Vasútfejlesztéshez kapcsolódó hír az is, hogy jó néhány pályaudvaron megújul, hatékonyabb lesz az utastájékoztatás, miután a MÁV eredményt hirdetett közbeszerzési pályázatán. Több állomáson kicserélik az utastájékoztató táblákat, monitorokat, a hangszórókat, a kültéri bemondókészülékeket idén júliusig.

Az Unió a vasúti infrastruktúra fejlesztését 85 százalékos hozzájárulással támogatja, a megfelelő mozdonyokat, vagonokat viszont minden bizonnyal már állami forrásból kell beszerezni.

Tisztelt Olvasónk!

Jelen rovatunkat az Észak-Magyarországi Integrátor Alapítvánnyal karöltve indítottuk útjára azzal a céllal, hogy egy cikksorozat keretében bemutassuk a régiót, és annak fejlődési irányvonalait.

ÉSZAK-
MAGYARORSZÁG

Egy márciusi nemzetközi konferencia tapasztalatai – 1. rész

Klaszterek és fejlesztési pólusok a gyakorlatban

A klaszterek, mint versenyképesség növelő szervezetek egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert európai, magyar és regionális szinten egyaránt. Természetesen nagy jelentőségük van egy olyan régióban is, amely lényegesen fejlettebb, mint az Észak-magyarországi régió, igazán látványos sikereket, nagy jelentőségű gazdasági robbanást azt gondolom, mégis itt érhet majd el a klaszteresedés. Ehhez persze arra van szükség, hogy ezeket az entitásokat a piac igényeinek alárendelve, a magánszektor szempontjait messzemenőkéig figyelembe véve szervezzék meg. Még a klaszteresedési folyamat elején járunk, de az már most látszik, hogy nincsen egy bevált formula, amelyet követni lehetne. Formálódik azonban egy akkreditációs kritériumrendszer, amelynek abban van szerepe, hogy az európai célkitűzésekhez megfelelően tudjanak illeszkedni a fejlesztési elképzelések.

A klaszterektől elkülönítendő a fejlesztési pólusok kérdése, mivel az előbbi alapvetően szektorális gazdaságfejlesztési célokat kíván megvalósítani, míg az utóbbi az ország alapvetően centrális, egy központú szerkezetét szándékozik enyhíteni azáltal, hogy több, európai értelemben véve jelentős, középméretű várost jelölnek ki, amelyek fejlesztési központokként funkcionálnak, de hatása nemcsak a városra, hanem annak vonzáskörzetére is kiterjed. E két entitás által jelentős kohéziós és versenyképességi hatás érhető el.

MI IS A PÓLUS PROGRAM A VALÓSÁGBAN, MELYEK A CÉLJAI?

- Nemzetközileg versenyképes vállalatok hálózatosodásának majd klaszteresedésének előmozdítása
- A termelésben magas hozzáadott értékű, innovatív tevékenységekre történő specializáció
- Erős kooperáció elsősorban a vállalatok, illetve kiegészítő jelleggel az egyetemek, kutatóintézetek és önkormányzatok között, a hosszú távú versenyképesség fenntartása érdekében
- A pólusvárosokon keresztül a régiók szerepének erősítése, elősegítve a pólusok versenyképességének és üzleti környezetének javítását

A programtól azt várják tervezői, hogy 2013-ra országos szinten mintegy 5-10 sikeres klaszter jöjjön létre. Ez a szám ma még talán kevésnek tűnik, hiszen számos klaszterkezdeményezés jelenik meg a támogatások elnyerésének reményében is, azonban a fenntarthatóság kérdésköre a jövőben igen fontossá fog válni és az dönti majd el, hogy mely kezdeményezések életképesek, melyek tudják elősegíteni a nemzeti és nemzetközi versenyképességet, melyek termelnek magas hozzáadott értéket. A sikeres klaszterek ugyanis európai szinten is mérhető piaci jelenléttel bírnak és ez a jellemvonás az értékláncuk modellje tekintetében is megmutatkozik, mivel az ilyen klaszterek szervesen kapcsolódnak az európai, sőt a globális iparági értékláncba. Mindennek következményeként a sikeres klaszter erő-

síti a KKV-szektor, de a beszállítói és önálló fejlesztési képessége is jelentősen növekszik

Regionális hatások is jelentkeznek mindezek vonatkozásában, így aztán a sikeres klaszterek jelenléte pozitívan hat a helyi gazdaság fejlődésére is, aminek eredményeként csökken a munkanélküliség, javul a foglalkoztatottság szerkezete és talán csökken a nyugati irányú migráció is, ezáltal javul a térségi HDI. Különösen igaz ez akkor, ha a klasztertörekvések eleve egy pólusvároshoz kötődnek, amelynek térségi fejlesztő szerepe is van.

A pólus program vállalkozásfejlesztési pillére elsősorban a klaszterbe tömörülő magyar KKV-k fejlődését célozza. Az induló klaszterek számára a megalakításához, a közös munka megkezdéséhez nyújtanak támogatást. A fejlődési fázisban levő klaszterek számára elérhető lesz közös beruházások, fejlesztések finanszírozása is jelentősebb támogatási összeggel.

A program horizontális gazdaságfejlesztési pillérének módszertani, metodológiai és adminisztratív támogatását a pólus városokban működő „pólus irodák” látják el. Ezen kívül jelentős szerepet játszanak a szervezetben a Hálózatfejlesztési Irodák, a Pólus Programiroda, valamint a Stratégiai Irányító Bizottság. A március végén Lillafüreden tartott nemzetközi konferencián egyrészt a fogalmi keretek tisztázására került sor, de emellett arról is szó esett, hogy a kialakuló pályázati rendszer milyen lehetőségeket és mekkora forrásösszegeket tartalmaz a klaszterek és a pólusvárosok számára. A nap folyamán emellett egy új klaszter is létrejött, mely nem volt más, mint a Magyar Anyagtudományi és Nanotechnológiai Klaszter.

Az alapító okiratot kézjegyével látta el Egyed Géza, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium szakállamtitkára, Káli Sándor polgármester, dr. Halmai Gyula, a Miskolc Holding Zrt. elnök-igazgatója, Melles András, a DAM 2004 Kft. ügyvezető igazgatója, prof. dr. Hajtó János, a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közalapítvány főigazgatója, prof. dr. Patkó Gyula, a Miskolci Egyetem rektora, prof. dr. Pécz Béla, az MTA Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet igazgató-helyettese, Szalai József, a CH Zrt. igazgatóságának elnöke, Szentmiklóssy László, a BorsodChem Zrt. környezetvédelmi és biztonságtechnikai igazgatója, valamint Szentpéteri István, az Észak-magyarországi Gyáriparosok Szövetségének ügyvezető elnöke is.

A klaszter nyitott, és kezdeményezőként is fellép hazai, valamint nemzetközi partnerségi együttműködések megvalósítására, a nanotechnológia területén. Stratégiai együttműködő partnere a Szlovák Tudományos Akadémia Anyagtudományi és Nanotechnológiai Intézete Kassáról, ami máris kézzelfogható jele a nemzeteken átívelő együttműködési szándéknak.

Dr. Bereznay Gábor

Miskolci Egyetem

Közigazgatási Jogi Tanszék

Ph.D. hallgató

Tisztelt Olvasónk!

Jelen rovatunkat a Közép-magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökséggel karöltve hívtuk életre azzal a céllal, hogy beszámoljunk a régiót érintő legfontosabb kérdésekről.

A 2008. évi decentralizált helyi önkormányzati fejlesztési támogatási programok előirányzatainak pályázati lehetőségei a Közép-magyarországi régióban

1. TERÜLETI KIEGYENLÍTÉST SZOLGÁLÓ ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSEK TÁMOGATÁSA (HÖF TEKI) 2008.

RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ FORRÁS

A Tanács 2008. évi HÖF TEKI döntéseihez rendelkezésre álló támogatási keret összege 22,6 millió Ft.

PÁLYÁZÓK KÖRE

A szobi, ceglédi, nagykátai, aszódi és dabasi kistérségekben lévő települési önkormányzatok.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

- a) helyi közterületek és közbiztonság fejlesztése:
 - aa) közterületi ivókutak létrehozása, meglévők rekonstrukciója;
 - ab) tájékoztatást elősegítő információs rendszerek fejlesztése (különösen utcanévtáblák, információs táblák, útbaigazító táblák, térképek);
- b) településrendezési eszközök, valamint települési környezetvédelmi programok és tervek, területrendezési tervek, a közös egyszerűsített településszerkezeti tervek készítése;

TÁMOGATÁS ARÁNYA

Alap támogatási arány: az elismerhető költségek 70%-a, amelyen felül a pályázati útmutatónak megfelelően többlettámogatás adható.

TÁMOGATÁS MAXIMÁLIS ÖSSZEGE

20 millió Ft, kivéve a településrendezési eszközök, valamint települési környezetvédelmi programok és tervek, területrendezési tervek, a közös egyszerűsített településszerkezeti tervek készítése célnál, mely esetében a támogatás maximális összege 5 millió Ft.

2. ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSEK TÁMOGATÁSA TERÜLETI KÖTÖTTÉG NÉLKÜL (HÖF CÉDE) 2008.

RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ FORRÁS

A Tanács 2008. évi HÖF CÉDE döntéseihez rendelkezésre álló támogatási keret összege 509,2 millió Ft. A rendelkezésre álló keret legalább 80%-a (407,36 millió Ft) a helyi önkormányzati feladatellátás színvonalának javítását eredményező fejlesztések célra fordítandó. Az előirányzat legalább 30%-át (152,76 millió Ft) a szobi, aszódi, ceglédi, dabasi és nagykátai kistérségekben lévő települések támogatására kell fordítani.

PÁLYÁZÓK KÖRE

A Közép-magyarországi régióban lévő települési önkormányzatok.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

- a) épített és természeti környezet védelme, fejlesztése:
- aa) pincék, természetes partfalak és földcsuszamlások megelőző jellegű veszélyelhárítása állami és önkormányzati tulajdon esetén;
 - ab) játszótéri eszközök biztonságáról szóló 78/2003. (XI. 27.) GKM rendeletnek megfelelő köztéri játszóterek bővítése, felújítása (mely célnál a Tanács előnyben részesíti a jelenleg még nem szabványoknak megfelelő játszóterek 78/2003. (XI. 27.) GKM rendeletnek megfelelővé tételét bővítéssel, illetve felújítással);
- b) a helyi önkormányzati feladatellátás színvonalának javítását eredményező fejlesztések, mely célnál a Tanács előnyben részesíti az alábbi jogcímeket:
- ba) bölcsődei eszközbeszerzés
 - bb) óvodai eszközbeszerzés
 - bc) óvodai infrastrukturális beruházások
 - bd) óvodai eszközbeszerzés és infrastrukturális beruházás/felújítás

Az a pályázó, aki a KMOP–2007–4.6.1 és KMOP–2007–4.6.1/2 pályázati kiírásaiból támogatást nyert és a támogatott tevékenységek között ugyanez(ek) a tevékenység(ek) szerepel(nek) nem részesülhet támogatásban a fenti (ba-bd) jogcímekből.

TÁMOGATÁS ARÁNYA

Alap támogatási arány: az elismerhető költségek 60%-a, amelyen felül a pályázati útmutatónak megfelelően többlettámogatás adható.

TÁMOGATÁS MAXIMÁLIS ÖSSZEGE

20 millió Ft

3. TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATI SZILÁRD BURKOLATÚ BELTERÜLETI KÖZUTAK BURKOLAT FELÚJÍTÁSÁNAK TÁMOGATÁSA (TEUT) 2008.

2008. évi TEUT támogatások összege a Közép-magyarországi régióban	
Pályázók területi megbontásban	Támogatás összege (millió Ft)
Budapest Főváros Önkormányzata, Kerületi önkormányzatok	3.500
Pest megyei önkormányzatok	528
Összesen	4.028

RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ FORRÁS

Az előirányzat Pest megyei önkormányzatokra eső részének legalább 10%-át a szobi, aszódai, ceglédi, dabasi és nagykovácsi kistérségekben lévő települések támogatására kell fordítani.

PÁLYÁZÓK KÖRE

A Közép-magyarországi régióban lévő települési önkormányzatok.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

- A támogatás a szilárd burkolatú utak burkolat felújításhoz közvetlenül kapcsolódó munkanemekre vonatkozhat.
- Minden pályázat egy (esetleg több utcát magába foglaló, de megszakítás nélküli, egybefüggő, kivéve vasúttal, vagy állami közúttal keresztezett utak) hálózati elemre vonatkozhat.

TÁMOGATÁS ARÁNYA

A települési önkormányzatok a felújítási munkákra vonatkozó tételes árajánlat (mérnökár) alapján a felújítási kiadásaik 50%-át, Ipolytölgyes, Jászkarajenő, Kocsér, Mikebuda és Tápiószőlős a felújítási kiadásaik 58%-át igényelhetik támogatásként.

TÁMOGATÁS MAXIMÁLIS ÖSSZEGE

- 20 millió Ft, kivéve
- Budapest Főváros Önkormányzatának pályázatainál, ahol ez az összeg 250 millió Ft;
- Érd Megyei Jogú Város pályázatainál, ahol ez az összeg 50 millió Ft.

MINDHÁROM FENTI PÁLYÁZAT ESETÉBEN A KÖVETKEZŐ HATÁRIDŐKET KELL BETARTANI:

- Pályázat beadási határideje: 2008. május 15.
- Tanácsi döntési határideje: 2008. július 15.
- 2. kör beadási határideje (ha releváns): 2008. augusztus 15.
- 2. kör Tanácsi döntési határideje (ha releváns): 2008. szeptember 30.

A PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK MEGTALÁLHATÓAK AZ ALÁBBI ELÉRHETŐSÉGEKEN:

www.kozpontiregio.hu
www.otm.gov.hu

Tisztelt olvasónk!

Jelen rovatunkat az Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökséggel karöltve hívtuk életre az-
zal a céllal, hogy beszámoljunk a régiót érintő
legfontosabb kérdésekről.

Világfürdő Hajdúszoboszlón

Hajdúszoboszlón található Európa legnagyobb fürdőkomplexuma, amely azonban nem használja ki teljes mértékben adottságait. A gyógyfürdő fejlesztésére a város önkormányzatának majdnem kizárólagos tulajdonában álló Hungarospa Hajdúszoboszlói Zrt. nyújtott be pályázatot a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséghez. A 4,5 milliárd forintos összköltségvetésű projektet a kormány 2007 júliusában nevesítette kiemelt projektként, és 2,25 milliárd forintnyi európai uniós támogatást hagyott jóvá. A térség egyedülálló turisztikai beruházásának támogatási szerződését 2008. április 29-én írták alá ünnepélyes keretek között. A „Hajdúszoboszló fejlesztése – Aqua-Palace Élmenyfürdő” című projekt révén a település nemzetközileg elismert gyógyhellyé és fürdővárossá, dr. Pávai-Vajna Ferenc geológus, a hajdúszoboszlói gyógyvíz felfedezőjének szavaival élve „világfürdővé” válik.

A beruházás révén a fürdő egész évben magas színvonalú, változatos szolgáltatásokkal várja majd az üdülni és gyógyulni vágyókat, kielégítve minden korosztály igényeit. A projekt keretében megvalósuló Aqua Palace fedett élmenyfürdő 15 ezer négyzetméteren, 1 600 négyzetméter vízfelülettel, egyszerre ezer fő befogadására lesz alkalmas. A gyógyfürdő mellett a jövőben gyermek- és családi fürdők, szaunablokk, élmenyfürdők, napozó terasz, valamint fitness, wellness és gasztronómiai szolgáltatások várják majd a látogatókat. A beruházás a tervek szerint 2009 végére fejeződhet be.

A projekt révén bővül Hajdúszoboszló turisztikai kínálata, a vonzó erő fokozása révén pedig nő a vendégforgalom, és javul a régió versenyképessége. Közvetlen hatásként a fürdőben 30 új munkahely jön létre, a más szolgáltatókra és más szektorokra átgyűrűző pozitív hatások azonban ennek sokszorosát is eredményezhetik. A beruházás hozzájárul ahhoz, hogy a világfürdővé váló Hajdúszoboszló a régió turisztikai központja marad, és továbbra is megőrzi a hazai idegenforgalmi piacon a vendégek számát tekintve Budapest után a második helyét.

Milliárdos fejlesztések hazai forrásból – új pályázatok

Az Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács (ÉARFT) pályázatot hirdetett közel 5 milliárd forint értékben a térség önkormányzatai részére az alábbi fejlesztésekre:

1. A helyi önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatása (HÖF TEK1, HÖF CÉDE) 1,6 milliárd forint keretösszegben.
2. A leghátrányosabb helyzetű kistérségek felzárkóztatásának támogatása (LEKI) 2,4 milliárd forint keretösszegben.

3. A települési önkormányzati szilárd burkolatú belterületi közutak burkolatfelújítása (TEUT) 679 millió forint keretösszegben.
4. Vis Maior támogatás elnyerésére 155,7 millió forint keretösszegben.

A 2008. évi pályázati csomagok letölthetők a www.eszakalfold.hu honlapon.

Döntés közlekedésfejlesztési pályázatokról

Döntés született a 2007.11.16-ai beadási határidővel megjelent ÉAOP-2007-3.1.3. „Regionális hivatásforgalmú kerékpárút-hálózat kialakítása” című pályázati kiírással kapcsolatosan. Összesen 22 pályázatnak ítélték oda támogatást, 2.596.186.305 forint értékben. Ebből a pénzből 63 km új kerékpárút fog megépülni a közeljövőben, a régióban.

Az ÉAOP-2007-3.1.2. „Önkormányzati utak fejlesztése” című pályázati kiírással kapcsolatban is megszületett a döntés, amelynek eredményeként öt nyertes pályázóval kezdődik meg a szerződés-kötés. Ezen kiíráásra beérkezett pályázatokkal kapcsolatosan további döntések várhatók hamarosan.

Új projektgazdákat segítő hálózat indult

A hazai és uniós fejlesztések helyi támogatása érdekében szervezett, korábban több, átfedéssel működő tanácsadói hálózat integrálásával a kormány a Kistérségi Koordinációs Hálózat (KKH) felállítása mellett döntött. Az Észak-alföldi régióban az Észak-alföldi Regionális Ügynökség keretein belül 2008. áprilisában került felállításra a hálózat, melynek célja:

- az ÚMFT fejlesztési és a hazai területi alapú támogatások felhasználásának elősegítése,
- a kistérségek együttműködési tevékenységének fejlesztése,
- a hátrányos és leghátrányosabb helyzetű kistérségek felzárkóztatásának gyorsítása.

A Hálózat központi irányító szerve a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségben működő Központi Fejlesztési Programiroda, mely a hálózat központi koordinációjával, szakmai irányításával kapcsolatos feladatokat látja el. Valamennyi tervezési-statisztikai régióban a hálózat vezetését egy regionális hálózati igazgató látja el. Az Észak-alföldi régióban a hálózat 56 fővel fog működni.

A programról illetve az egyes kistérségek, kerületek koordinátorainak elérhetőségeiről, fogadónapjairól a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.nfu.hu), ill. az Észak-alföldi régió honlapjáról (www.eszakalfold.hu) tájékozódhat.

A világ, egyetlen városban

Európa Kulturális Fővárosa 2008: Liverpool

2008-ban a brit Liverpool és a norvég Stavanger viselheti az Európa Kulturális Fővárosa címet. Legutóbbi számunkban Stavagert, most Liverpoolt mutatjuk be.

2004. május 27-én az Európai Unió Tanácsa – a Bizottság javaslata alapján – 2004/659/EK számú határozatában hirdette ki, hogy Nagy-Britanniából Liverpoolt választották a „Kultúra Európai Fővárosa 2008” címre. A kelet-angliai nagyváros 11 másik pályázót, egyebek között a biztos befutónak tartott Newcastle-Gatesheadet és az ugyancsak favorizált Birminghamet előzte meg a címért folytatott versenyben. Széles körben elterjedt vélemény, hogy azért Liverpool nyert, mert itt volt a legerősebb a közösség és a fiatalok a részvétele a pályázatban. Mindenesetre az elnéptelenedő, magas munkanélküliséggel küzdő város e győzelem segítségével talán enyhíthet komoly szociális és gazdasági nehézségein.

A KONCEPCIÓ

A programsorozat jelmondata – The World in One City (A világ egyetlen városban) – tükrözi a szervezők azon törekvését, hogy egyszerre mutassák be Liverpool gazdag kulturális örökségét, modern kultúrájának színességét és szoros kötődését Európa, illetve a világ más tájaihoz. E vezérfontalat három altémán keresztül gombolyítják tovább. A „Tegnap” a város 800 éves történetének felvillantására épít, amelyet iskolai projektektől kezdve televíziós dokumentumfilmekben keresztül új kiállításokig több formában is feldolgoznak. A „Ma” elsősorban a liverpooli emberek, vállalkozások, szervezetek aktuális „kulturális egészségi állapotára” koncentrál. A „Holnap” pedig egyfajta víziót fest a jövő városi kultúrájáról. Annak érdekében, hogy minél szélesebb rétegeket vonjanak be a programba, különös hangsúlyt kaptak a városban működő kisközösségek. A Creative Communities (Kreatív Közösségek) művészeti program keretében sok kisebb összegű – 5000 fontig, azaz kb. 1,9–2 millió forintig terjedő – pályázati támogatást nyerhetnek el helyi csoportok. A Kreatív Közösségek programot a kormány is kiemelkedő kezdeményezésnek tekinti, amely azt példázza, miként lehet a kultúrát és a kreativitást arra használni, hogy egy város új pályára álljon, újjászülessen. A szervezők várározása szerint a rendezvénysorozat legalább kétmillió látogatót vonz majd, és 100 millió fonttal gyarapítja a város kasszáját.

FINANSZÍROZÁS

A Liverpool 08 rendezvénysorozat 110 millió angol font (140 millió euró) pénzügyi keretből gazdálkodik, amely korántsem a teljes költségvetés: ehhez jönnek a szponzori támogatásokból befolyó pénzek és az építkezésekre (egyebek között számos új hotelre, a kikötő régi gyártelepeinek helyére megálmodott új városnegyed szórakoztató központjaira, a tízezer fő befogadására alkalmas Liverpool Arena konferencia és kulturális központra, vagy a John Moores Egyetemen létrejött új Művészeti és Design Akadémiára) fordított összegek.

PROGRAMOK

A 2008. január 12-ei nyitórendezvényen – amely, 2008-ra utalva, helyi idő szerint 20 óra 8 perckor kezdődött – 600 előadó mellett a város szülötte, a hajdani Beatles-tag Ringo Starr is koncertet adott. A nagyszabású tűzijátékkal végződött eseményen közel ötvenezer ember vett részt, de ami a szervezők számára még ennél is öröndetesebb: a kulturális világ figyelmé is egyértelműen Liverpoolra irányult. Az év folyamán több mint 350 kulturális rendezvény várja a látogatókat. Márciusban például a tánc uralta a várost, a Leap Festival keretében több neves társulat érkezett Liverpoolba. A Saint George's Hallban színpadi előadókat felvonultató Performance Arts Festival zajlott ugyanekkor. Május végén a Tate-ben Gustav Klimt-kiállítás nyílik, de zenei programokban sem lesz hiány a Liverpool Sound keretében. A szervezők szerint a 2008 májusa és júniusa kínálja a legizgalmasabb eseményeket, ekkor rendezik többek között a rendkívül látványosnak ígérkező, ingyenes utca-színház-fesztivált, számos alkotói fesztivált, ingyenes nemzetközi pop-rock fesztivált, illetve a Tate Liverpool jubileumi ünnepségét.

TERVEZETT ESEMÉNYNAPTÁR – FONTOSABB PROGRAMOK

- 2008. április 18.–augusztus 10.:* Walker Művészeti Galéria (Walker Art Gallery) Kiállítás az első ipari forradalom idejének művészetéből – Van Gogh, Monet, Manet és Frith festészet
- 2008 május:* Writing on the Wall (Írás a falon) fesztivál – az írás, a sokszínűség, a történetmesélés ünnepe amatőröknek és profiknak
- 2008. május 20–26.:* International Pop Overthrow Liverpool – ingyenes pop-és rockzenei koncertek, közel 200 nemzetközi fellépővel
- 2008. május 28.–június 8.:* Különös találkahelyek (Various venues) komédia fesztivál
- 2008. május-augusztus:* Kiállítás Gustav Klimt festményeiből, Tate Gallery Liverpool
- 2008. június 1.:* Liverpool Sound nemzetközi zenei fesztivál, többek között Paul McCartney részvételével
- 2008. június 12–14.:* Magical Mysterious Regeneration Tour: Artists, Architecture and the future of the City – konferencia a városi területek újrahasznosításáról
- 2008. július–november:* Élet a Beatles után, Liverpool színes zenei kultúrájának ünnepe

BŐVEBB INFORMÁCIÓ:

A KultúrPont Iroda honlapján:

<http://www.kulturpont.hu/liverpool08>

Liverpool programsorozatának honlapja:

<http://www.liverpool08.com>

UNIÓS ÉRTESÍTŐ – HATÁROK NÉLKÜL

Az uniós támogatásokban egyre hangsúlyosabb szerepük van a szomszédsági programoknak, határon átnyúló pályázati lehetőségeknek. Ezzel párhuzamosan egyre több szomszédos országban nyílnak meg vagy bővülnek uniós pályázati programok.

A fentiekre tekintettel az *Uniós Értesítő* – az Adaptatio Kft. szakmai együttműködésével – hónapról hónapra beszámol a Romániában, Szerbiában, valamint Szlovákiában megvalósuló EU-támogatásokról, fejlesztésekről, elsősorban az ott élő magyarságot is érintő programokról és lehetőségekről.

AZ ELSŐ SZAKLAP AZ EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSOKRÓL

ROMÁNIA

az ADAPTATIO szerkesztésében

Vidékfejlesztés

Háromszékről csak heten pályáztak

Összesítették a vidékfejlesztést szolgáló uniós pályázatok első szakaszában beérkezett tervecsomagokat. Az országosan több mint kilencszáz igénylésből hét háromszéki, ami az összérték 0,3 százalékát teszi ki.

A március végén zárult első szakaszban három intézkedéscsomagra lehetett benyújtani a pályázatokat. A vidéki gazdaságok felújítása volt a legnépszerűbb, itt az országosan leadott tervek száma meghaladja a hétszázat, közel 300 millió euró összértékben. Háromszéken is ez volt a legkedveltebb kiírás, összesen hat tervet érkezett, közel kétmillió euró értékben. Ha a megye lakossága, illetve területe vonatkozásában kialakult egyszázalékos arányt tekintjük, azt láthatjuk, hogy Háromszéken a pályázási kedv alacsonyabb az országos átlagnál.

A másik kedvelt intézkedéscsomag a falvak felújítását célzó fejezet, itt elsősorban önkormányzatok pályázhattak. Háromszékből mindössze egy tervet adtak le: a gelencei önkormányzat valamivel több, mint 340 000 eurót pályázott meg székháza felújítására. Az országos adatok: 194 pályázat, közel 406 millió euró. A

mezőgazdasági és erdészeti termékek hozzáadott értékét növelő intézkedéscsomag keretében Háromszékből még senki nem pályázott, országosan tizenhat tervvel és közel harmincegy és fél millió euróval számolnak.

A pályázati anyagok három ellenőrzési szakaszon mennek át. Hogy megfelelnek-e a jelentkezési feltételeknek, azt már a megyei kifizetési ügynökségnél megállapították, a gyulafehérvári régiós központban elfogadott pályázatokat végül a fővárosban meghatározott pontozás szerint rangsorolják. Mivel a terveket különböző mértékben támogatják vissza nem térítendő támogatással, így pontosan nem határozható meg, hogy a március végéig, az első szakaszban beérkezett támogatási igények összértéke mennyivel haladja meg a mostani, 194,31 millió eurós keretet. Az biztos, hogy a sorrendet meghatározó pontozás után több terv kiesik. Ezek egy következő szakaszban újabb rangsoroláson vehetnek részt.

A második pályázati szakasz április 2-25. között zajlott, a megyei vidékfejlesztési és halászati kifizetési ügynökségnél várják a további pályázatokat.

Jön az uniós pénz a kis- és középvállalatoknak

Támogatások és hitelek

„Nyolcszázmillió eurónyi uniós összegre számíthatnak idén a kis- és középvállalatok (KKV) versenyképességük fokozására” – jelentette be a gazdasági és pénzügyminiszter, *Varujan Vosganian*.

Az összeg annak a 2,5 milliárd eurónak a része, amelyet 2013-ig vissza nem térítendő támogatásként kap Románia az Európai Uniótól a gazdasági szféra versenyképessé tételére. A tárcavezető szerint a KKV-kért felelős minisztérium közel egymilliárd euró felett rendelkezik majd az erről szóló program keretében. Ennek az összegnek mintegy 85 százalékát vissza nem térítendő uniós alapok képezik, amelyhez hozzáadódik még az állami meg a helyi költségvetések önrésze. A finanszírozás 90 százalékát a magánszféra kis- és közepes vállalkozásai kapják meg, de pályázhatnak közintézmények is. A tárcavezető hangsúlyozta, a program fő célja, hogy évente 5,5 százalékos növekedéssel közelítsenek a hazai vállalkozások az uniós átlaghoz, s hogy 2015-ig

55 százalékkal csökkenjen a köztük levő különbség. Varujan Vosganian azt is kijelentette: az alapok legnagyobb részét a hátrányos helyzetű régiók felé irányítják majd oly módon, hogy az onnan érkező projektek akár 75 százalékát is finanszírozzák, míg a fejlettebb vidékeken ezt az összeget 55 százalékban maximálják. A marosvásárhelyi székhelyű területi kirendeltség munkatársa, *Török Csaba* a Vásárhelyi Hírlapnak elmondta: a kis- és középvállalatok úgy várják ezt a pénzt, mint az oxigént. Szerinte pályázatokban sem lesz hiány, bármilyen nagyságrendű összeget pillanatok alatt le tudnak fedni versenyképes projektekkel. „Csak érkezzenek meg a beígért összegek. Mert legalább két éve ígérgetik azokat, de ez idáig valamilyen ok miatt mindig elmaradtak” – mondta Török Csaba.

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank a romániai bankok által 40 millió eurós kölcsönt ajánl fel a kis cégeknek az ipari szektor-

ból. Ezt az összeget arra kellene felhasználni, hogy a vállalkozók teljesítsék az európai standardokat a környezetvédelem, az egészség, a munkavédelem és a termékek minősége terén. Ehhez a projekthez még hozzáadódik 10,2 millió euró, Brüsszel valamint a román kormány részéről, a technikai együttműködés elősegítése érdekében.

Az EÚFB szakemberei úgy vélik, hogy a pénzügyi közvetítés modellje sikeres volt, mivel sok hitelezőt vonzott az ipari szektorba, ami megerősítette a pénzalap hatását.

A BERD valamint BRD bankok voltak jelölve a projektben való részvételre, amelyek már kliensei az intézménynek.

– munkatársunktól –

UNIÓS ÉRTEŚÍTŐ

AZ ELSŐ SZAKLAP AZ EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSOKRÓL

S Z E R B I A

az ADAPTATIO szerkesztésében

Unió vagy Koszovó?

Szerbia még hosszú évekig nem lesz az EU tagja

A szerbeknek fel kell készülniük arra, hogy még sok-sok évig halasztódik Szerbia európai uniós csatlakozása, ezért inkább Koszovó függetlenségének érvénytelenítéséért kell küzdeni – jelentette ki a szerb kormányfő egy tévéinterjújában. Koszovónak és nem az EU-csatlakozásnak kell lennie az elsődleges célkitűzésnek – szögezte le Vojislav Kostunica az RTS állami televízióknak adott interjújában. Amíg a Nyugat vissza nem vonja Koszovó elismerését, Szerbiának úgy kell együttműködnie a huszonhetekkel, hogy kívül marad az integrációs szervezeten, ahogy azt Norvégia és Svájc is teszi – mondta.

„Ami az EU-csatlakozást illeti, az csak sok-sok év múlva valósul meg; használjuk hát ki az időt egyes dolgok megvitatására. Együttműködhetünk az EU-val úgy is, ahogy néhány más ország is teszi” – fogalmazott.

Arra a felvetésre, hogy Szerbia ezáltal elszigetelődhet, a politikus azt mondta, „ostobaság”, hiszen érvelése szerint akkor ezen az

alapon azt is mondhatnánk, hogy Norvégia elszigetelődött azért, hogy a norvég választók népszavazáson nemmel voksoltak az EU-csatlakozásra. A lehető legrosszabb propaganda úgy beállítani a dolgokat, mintha Oroszország és a Nyugat közötti választásról lenne szó – fűzte hozzá.

Kostunica az interjújában szorgalmazta, hogy Szerbia terelje jogi útra Koszovó elszakadásának ügyét; nyújtson be keresetet azok ellen az országok ellen, amelyek elismerték a volt dél-szerbiai tartomány függetlenségét. Szerbia nem fogja fenntartások nélkül elfogadni a nemzetközi közösség egy részének diktátumát – mondta.

Kérdéses, hogy a Szerbiai Demokrata Párt (DSS) politikusan az EU-csatlakozás várható elhúzóásával kapcsolatos kijelentéseit hogyan fogadják a szerb választók. Május 11-én előrehozott parlamenti választásokat tartanak Szerbiában, s a Nyugat-párti szerbiai politikai erők a kampányban azt hangoztatják, hogy EU-tagság kell legyen a legfontosabb célkitűzés Szerbia számára.

A 2008-as év döntő fontosságú a balkáni országok szempontjából

Jelentős szerepe van Szerbiának a térség stabilitásában

Brüsszeli források szerint az idei év döntő jelentőségű lehet a nyugat-balkáni országok integrációs folyamatában, amennyiben azok végrehajtják a szükséges reformokat.

Ha Bosznia-Hercegovina teljesíti a szükséges politikai feltételeket és végrehajtja az állami szektor reformját, akkor már áprilisban megteheti az első lépést az uniós tagság irányába a Stabilitási és Együttműködési Megállapodás aláírásával – erősítette meg Olli Rehn bővítésért felelős biztos azután, hogy a Bizottság nyilvánosságra hozta a nyugat-balkánnal kapcsolatos új politikáját.

Macedónia a szükséges igazságszolgáltatási és közigazgatási reform végrehajtásával, valamint a rendőrségi és korrupcióellenes törvények betartásával, hamarosan megkezdheti a csatlakozási tárgyalásokat.

Az idei év Horvátország számára is döntő fontosságú lehet, amennyiben folytatja a megkezdett igazságszolgáltatási és államigazgatási reformot, a korrupció elleni küzdelmet és a hajógyártó ágazat átalakítását.

Jelenleg mind Horvátország, mind pedig Macedónia tagjelölt, Zágráb azonban lényegesen előrébb jár a csatlakozási folyamatban, és 2011-re taggá szeretne válni, míg Skopje még meg sem kezd-

te a csatlakozási tárgyalásokat. Ami a potenciális tagjelölteket illeti, Albániának és Montenegrónak meghatározott reformok végrehajtása mellett bizonyítania kell, hogy képes végrehajtani a Stabilitási és Együttműködési Megállapodást, Koszovónak pedig biztosítania kell a többnemzetiségű, demokratikus társadalom felépítését.

SZERBIA KÖZPONTI SZEREPE

A biztos hangsúlyozta Szerbia központi jelentőségét a térség stabilitásának fenntartásában és kérte Belgrádot, hogy erősítse meg közeledési szándékát az EU-hoz, azután, hogy egyes szerb politikusok ezzel ellentétes tartalmú kijelentéseket tettek.

„Tisztában vagyok azzal, hogy a szerbek többsége támogatja az Európai Unióhoz történő csatlakozást. Éppen ezért azt várjuk, hogy a kormány meghallgassa ezt a csendes többséget” – mondta Olli Rehn. „Készek vagyunk lépni, amint erre Szerbia is hajlandó” – tette hozzá.

A szerb miniszterelnök Vojislav Kostunica ugyanis korábban kijelentette: Szerbia Koszovó nélkül nem lép be az unióba. A mi-

niszterelnök visszautasította egy kereskedelmi célú, átmeneti politikai megállapodás aláírását is.

KÖZELEDÉS A BALKÁN NÉPEIHEZ

Olli Rehn több javaslatot is felvázolt, amelyek célja a Balkán és az Európai Unió népei közti kapcsolatok erősítése. A javaslatcsomag tartalmazza többek közt a Balkánról érkező ösztöndíjas ta-

nulók számának megkétszerezését, az EU tudományos, kutatási, oktatási és kulturális programjainak megnyitását a régió országai számára valamint a vízumkötelezettség eltörlését.

Eközben a közlekedésért felelős biztos Jacques Barrot javaslatot tett a Balkán-félsziget infrastruktúrájának fejlesztésére, amely tartalmazza az EU közlekedési hálózatának kiterjesztését a régióra, valamint egy úgynevezett „közlekedési közösség” létrehozását a balkáni országokkal.

(EUvonal)

AZ ELSŐ SZAKLAP AZ EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSOKRÓL

S Z L O V Á K I A

az ADAPTATIO szerkesztésében

A turizmus lehet a húzóágazat

Idegenforgalmi szakembereket képeznek

Turisztikai és idegenforgalmi szakemberek valamint túravezetők válhatnak azokból a munkanélküliekből, akiknek a képzésére a Rimaszombati járásban lévő Meleghegyi Mikrorégió egymillió koronás támogatást nyert az Európai Szociális Alaptól.

Az oktatóközpontban néhány héten belül megkezdik a szakmai képzést. Tíz-tizenkét olyan hátrányos helyzetű munkanélkülit szeretnének átképezni, akiknek más módon nagyon kevés a lehetőségük az elhelyezkedésre. A képzés végén a sikeresen vizsgázók jóval nagyobb eséllyel találhatnak munkát a térség turisztikai és idegenforgalmi magánvállalkozóinál, az önkormányzatoknál, de akár ők maguk is vállalkozásba kezdenek az idegenforgalom terén.

Meleghegy és környéke sűrűn látogatott turisztikai pihenőhely, a nyári szezonban. A víztárolót és a strandot ezernél is több vendég ke-

resi fel naponta. A településtől alig két kilométernyire található a Derencsényi Karszt, amely szintén közkedvelt kirándulóhely. Felkapott a vadászturizmus is. Az alig két kilométerre lévő balogi várhegyet és romokat is magában foglaló rezervátumban muflon- és dálnavadsordákat is lehet látni. Meleghegy önkormányzata is a turizmus fejlesztésében látja a falu jövőjét, emiatt is szeretnék befejezni a szennyvízcsatorna építését, amely már 1995-től tart. A környezetvédelmi alaphoz benyújtott pályázatukban 4,6 millió koronát igényeltek erre a célra. Ha sikeres lesz a pályázat, a falu minden házát sikerül bekötni a csatornarendszerbe, amelynek egy víz-tisztító állomás is a része. A szomszédos Bugyikfalvát, és a két falu környékén rohamtempóban épülő hétvégi házakat is szeretnék rákapcsolni a rendszere. A két településen az elmúlt tíz-tizenöt évben megsokszorozódott a hétvégi házak száma, ami érezhetően kedvező hatással van a települések gazdasági életére.

Fejlesztési célok

Ipari park továbbépítése és a szociális helyzet fokozatos javítása

Már a tervek elkészíttetésére is pályázati úton sikerült forrást találni Rimaszombatnak, így a kidolgozás költségeinek alig öt százalékát kellett térítenie a költségvetésből.

A fejlesztési terv ismertetésére és elfogadtatására rendkívüli képviselő-testületi ülést hívtak össze; az elképzeléseket a képviselők közül huszonegyen elfogadták, ketten tartózkodtak.

A több mint százoldalas dokumentum tartalmazza a város gazdasági és szociális helyzetének alapos elemzését, a városfejlesztési stratégiáját, valamint azt az akciótervet, amely a megvalósításhoz szükséges. Az uniós fejlesztési és felzárkóztató alapok kínálta lehetőségek kiaknázásához már a pályázat benyújtásakor szükséges mellékelni a pályázó település fejlesztési tervét.

Rimaszombaton az ipari park továbbépítését, az idegenforgalom fellendítését, az infrastrukturális hálózat bővítését, munkahelyek létrehozását és a szociális helyzet általános javítását tűzték ki stratégiai célokként. A tervek nagyléptékűek, ha megvalósításukhoz sikerül támogatást szerezni az uniós alapokból, a terve-

zési időszak végéig látványos fellendülésnek lehetünk tanúi. A városi hivatalban éppen a pályázati források lehető legjobb felhasználása érdekében külön szakosztályt is létrehoztak.

Rimaszombat országos szinten évek óta a legnagyobb munkanélküliséggel küzdő régió, statisztikailag itt a legtöbb a tartósan munkanélküli, kevés a kellően képzett szakmunkás, nagy az elvándorlás, kicsi a lakosság vásárlóereje és – ebből következően – a kulturális igénye is. Az elkészült és elfogadott fejlesztési terv következményeként megvalósuló pályázatok remélhetőleg nemcsak megállítják a további romlást, hanem kézzelfogható fejlődést is hoznak.

A 2001-es népszámlálási adatok szerint Rimaszombat lakosságából jelenleg már csak alig valamivel több mint 35 százalék vallja magát magyar nemzetiségűnek, átlagéletkoruk magasabb, mint a szlovákoké. A magyar nemzetiségűek aránya a korábbi népszámláláskor még meghaladta a negyven százalékot, és az átlagéletkor is alacsonyabb volt.

– munkatársunktól –